

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний університет "Києво-Могилянська академія"
Освітня програма	27309 Психологія
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Спеціальність	053 Психологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний університет "Києво-Могилянська академія"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	27309
Назва ОП	Психологія
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Бакалавр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Савелюк Наталія Михайлівна, Лісова Тетяна Олександрівна, Фурман Анатолій Анатолійович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	27.03.2024 р. – 29.03.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/3466-vidomosti-pro-samootsiniuvannia-osvitnoi-prohramy
Програма візиту експертної групи	https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/3473-prohrama-onlain-vizytu-ekspertnoi-hrupy-pid-chas-provedennia-akredytatsiinoi-ekspertyzy

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Аналізована ОП «Психологія» спрямована на здобуття майбутніми психологами фундаментальних та професійно орієнтованих знань та вмінь, здатності практично використовувати наукові знання про природу психіки, про методи та результати дослідження психічних явищ, розвиток здатності до застосування психологічних знань в умовах професійної діяльності, з акцентом на здатність ефективно вирішувати професійні завдання, що виникають в міжособистісній міжкультурній комунікації та потребують фахово орієнтованої компетентності у різних сферах суспільного життя людини. Особливість ОП у полягає у синергійній єдності теоретичної і практичної підготовки, що формує у здобувачів уміння та навички розв'язувати психологічні проблеми в різних сферах, зокрема вміння аналізувати та залагоджувати міжособисті та внутрішньоособистісні конфлікти. Обсяг, наповнення й змістовлення програми, кількість обов'язкових, вибіркового компонентів і практик відповідає загальним вимогам та рекомендаціям щодо організації освітнього процесу. Розподіл дисциплінарного навантаження та взаємозв'язок освітніх складових організовані з урахуванням дисциплінарної наповненості та їх послідовного засвоєння на рівні актуальних запитів віку й обізнаності у сфері психології, практична підготовка орієнтована на освоєння прикладних аспектів соціогуманітаристики. Викладання окремих ОК на ОП забезпечують викладачі – учасники міжнародних програм академічної мобільності, котрі здобули відповідні сертифікати; також показовим є долучення зарубіжних науковців до навчального процесу. Наявна співпраця у форматі міжнародної мобільності, проведення гостьовими лекторами низки занять, доволі потужні освітні складові для формування softskills у здобувачів є доволі прикметними. На ОП організовано освітній простір на засадах студентоцентризму, особистісно орієнтованого навчання, а також формується висока морально-етична культура здобувачів (добročесності зокрема), так у ЗВО діє Центр забезпечення якості освіти, з низкою відповідних документів, Академічної добročесності та Кодексу етики в тому числі. Університет має налагоджену систему визнання результатів навчання отриманих в інших закладах освіти, за іншими ОП, за програмами академічної мобільності, при поновленні на навчання, врахування результатів неформальної/інформальної освіти, що є хорошою «нормою» для ЗВО. За результатами аналізу ОП «Психологія» ЕГ засвідчує про відповідність всіх дев'яти критеріїв якісному наданню освітніх послуг здобувачам та оцінюється на рівні В.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. Центр забезпечення якості систематично (тричі на рік в кінці кожного триместру) проводить опитування (моніторинг якості) здобувачів з питань задоволення навчанням та можливості поліпшення його змістовленя, що засвідчує постійну роботу з удосконалення освітнього простору ЗВО і слугує розвитку культури якості освіти в цілому. 2. Примітним є функціонування Центру психічного здоров'я та психосоціального супроводу з 2015 року, який постає базою практик в тому числі та має потужне матеріально-технічне забезпечення і поважний контингент співробітників; центр зокрема виконує функцію психологічної служби, а безпосередня його робота орієнтована на постраждалих від травмивних подій, які є наслідком військової агресії. 3. На ОП організовано освітній простір на засадах студентоцентризму, особистісно орієнтованого навчання, а також формується висока морально-етична культура здобувачів, так Місія НаУКМА має нульову толерантність до недобročесності, у ЗВО діє Центр забезпечення якості освіти, з низкою відповідних документів, Академічної добročесності та Кодексу етики в тому числі. 4. Особливістю ОП є поєднання класичної академічної (теоретичної) та практичної складових (з урахуванням дисциплінарних практикумів) і спрямована на нагальні вимоги сьогодення (ринку праці, регіональних і державних запитів), що орієнтовані на розв'язання психологічних проблем в різних сферах, зокрема вміння аналізувати та залагоджувати міжособистісні та внутрішньоособистісні конфлікти. 5. Примітною є академічна мобільність як викладачів, так і здобувачів на території України, а також за її межами, так представники аналізованої ОП були долучені до навчання за програмами у Дубліні, Стамбулі, Познані та ін., а їх результати враховані в індивідуальній освітній траєкторії студентів як вибіркового компонент. 6. Атмосфера академічної свободи в Університеті та простір можливостей студентського самоврядування є беззаперечними, що дозволяє здобувачам досягати результатів індивідуальної освітньої траєкторії на основі студентоцентризму. 7. ЗВО мотивує академічний персонал грошовими винагородами та преміями при написанні статей Scopus і WoS, матеріально підтримує гарантів, викладачів, долучених до різних форм позааудиторної роботи тощо. 8. Розроблена уніфікована система освітнього простору Dist Edu, що слугує орієнтуванню викладачів і здобувачів у навчально-виховному процесі. 9. Викладання окремих ОК на ОП забезпечують викладачі – професіонали-практики, котрі були учасниками міжнародних програм академічної мобільності та здобули відповідні міжнародні сертифікати. Також примітною є долучення зарубіжних фахівців до читання гостьових лекцій (англійською мовою).

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. Врахувати в наступній редакції ОП професійний стандарт, який влучно уявляє її здобутки – «Практичний психолог (соціальна сфера)», тим паче у фокусі та унікальності програми робляться відповідні акценти, а вимоги профстандарту до рівня освіти, професійної кваліфікації, трудових функцій вже включені до ПРН. 2. В наступній редакції ОП доцільно перенести частину дисциплін («Основи конфліктології», «Психологія переговорів у конфліктах» і «Вступ до медіації») проблемного поля конфліктології у блок нормативних, що забезпечило б більш повноцінну реалізацію визначеної різними сторонами (гарантом, НПП, стейкхолдерами) унікальності програми та її фокусного спрямування. 3. Розглянути в наступному навчальному році можливість активізації діяльності Центру

дослідження конфліктів та психоаналізу, оскільки при описі унікальності ОП акцент робиться, зокрема, на формуванні у здобувачів «уміння аналізувати та залагоджувати міжособисті та внутрішньоособисті конфлікти». 4. До початку нового навчального року (2024-2025) оновити рекомендовану літературу в та силабусах освітніх компонентів, зробити її у відповідності до вимог сучасності: прибрати російськомовну літературу, оновити перелік джерел за останні 5 років, додати авторські напрацювання викладачів. Дана рекомендація більшою мірою стосується коротких силабусів, розміщених на сайті. 5. Попри доволі потужну практичну складову, випускники минулого року засвідчили доволі слабку організацію Комплексної практики на 4 курсі, наразі здобувачі того ж курсу відзначають її потужність. За означених розбіжностей думок опитаних, ЕГ в цілому рекомендує посилити (моніторити) складову безпосереднього практикування здобувачів. 6. Завідувачу кафедри В. Чернобровкіну як керівнику актуальної НДР (на сайті розміщено застарілу) ініціювати та внести відповідні зміни (оновити дані) на сторінку кафедри психології та педагогіки на сайті НаУКМА. 7. Викладачам ОК «Анатомія та еволюція нервової системи людини» і «Зоопсихологія та порівняльна психологія» упродовж року після ознайомлення зі звітом розглянути можливості та підготувати, щонайменше, по 1 фаховій статті (як варіант – у співавторстві), тема і зміст якої корелювали б з відповідними ОК / або зав. кафедрам до початку нового (2024-2025) навчального року розглянути питання передоручення викладання зазначених ОК іншим НПП. 8. Здобувач аналізованої ОП засвідчив ЕГ, що не всі викладачі користуються уніфікованою і адаптованою для НаУКМА платформу дистанційного навчання DistEdu, що ускладнює доступ до освітньої інформації, тож завідувачу кафедри до кінця поточного навчального року слід посилити контроль за роботою НПП, а викладачам унааявити освітні матеріали з дисциплін на даній платформі. 9. Після спілкування з випускниками ОП в ЕГ виникла думка про необхідність активізації (мотивації) їх участі в подальшому розвитку програми (вже цього навчального року) через задіяння їх до зустрічей та інших заходів зі стейкхолдерами, що варто зробити при наступному перегляді ОП.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

1.1. Мета діючої ОП, затвердженої у лютому 2024 року (<http://surl.li/sbsmn>) – «Здобуття особою, якій присвоюється кваліфікація бакалавра психології, фундаментальних та професійно орієнтованих знань та вмінь, здатності практично використовувати наукові знання про природу психіки, про методи та результати дослідження психічних явищ; розвиток здатності до застосування психологічних знань в умовах професійної діяльності». Місія ЗВО: «НУ «Києво-Могилянська академія» є класичним університетом, що створює, зберігає та поширює знання у природничій, суспільній, гуманітарній і технічній наукових сферах. Могилянська – це спільнота, яка формує високоосвічену, національно свідому, чесну, небайдужу, творчу особистість, здатну незалежно мислити і відповідально діяти згідно з принципами добра та справедливості, для розвитку відкритого і демократичного суспільства» (<http://surl.li/dwdzd>). Здійснений ЕГ аналіз документів, як і комунікація з різними фокус-групами, підтверджують спрямованість ОП на реалізацію визначених Місією перспектив розвитку НаУКМА. Крім Місії, мета ОП корелює із низкою положень діючої Стратегії розвитку Університету (<http://surl.li/dwdzr>). Наприклад, із таким її пунктом: «Для забезпечення успішного входження випускників на ринок праці забезпечити поєднання теоретичного і прикладного аспектів навчання, підвищити якість та ефективність виробничої практики студентів» (розділ «Освіта»). Серед інших складових, в ОП прописана її унікальність: «Особливістю ОП є те, що вона гармонійно поєднує фундаментальну теоретичну та змістовну практичну підготовку і спрямована на запит ринку праці, формуючи у сучасних здобувачів уміння та навички розв'язувати психологічні проблеми в різних сферах, зокрема вміння аналізувати та залагоджувати міжособисті та внутрішньоособисті конфлікти». Окреслена унікальність, інакше кажучи, передбачає здобуття здобувачами ВО актуальних конфліктологічних компетентностей. Це відображене, зокрема, у формулюванні додаткової СК 12: «Здатність оцінювати проблеми, потреби, специфічні особливості клієнтів, сприяти запобіганню та вирішенню побутових конфліктів». З усім тим, відповідні таким компетентностям ОК – «Основи конфліктології», «Психологія переговорів у конфліктах», «Вступ до медіації» та ін., винесені у вибіркочку частину діючої ОП (ВБ 2.1.6, ВБ 2.1.10 та ВБ 2.1.20). ЕГ розуміє, що досягнення зазначеної СК можливе через відповідні теми певних нормативних ОК (наприклад, ОК 11 «Соціальна психологія»), але внесення саме згаданих вибіркочкових ОК у блок нормативних дало би змогу більш впевнено реалізувати визначену ОП її унікальність. Це ж саме стосується необхідності активізації діяльності започаткованого свого часу «Центру дослідження конфліктів та психоаналізу» (очільник – гарант ОП, проф. А. Гірник – <http://surl.li/sbvuc>). Під час онлайн-зустрічі А. Гірник розповів, що Центр призупинив свою активну діяльність у зв'язку із припиненням фінансування, на якому, своєю чергою, позначився початок повномасштабної війни.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

1.2. Стейкхолдери офіційно залучаються до удосконалення ОП, насамперед, як її рецензенти. Одним з них є С. Богданов – керівник Центру психічного здоров'я та психосоціального супроводу НаУКМА; С. Грабовська – зав. кафедри психології Львівського національного університету ім. І. Франка, канд. філос. наук, проф.; Т. Данильченко – проф. кафедри психології Пенітенціарної Академії України; В. Харитоненко – голова ГО «Асоціація фахівців з розв'язання конфліктів та соціальної і психологічної підтримки «Слова допомагають» ; І. Шурубуря – член Української спілки психотерапевтів. Крім С. Богданова, С. Грабовської та В. Харитоненка на онлайн-зустрічі з ЕГ були присутні також: О. Ільницька – працівниця консалтингового тренінг Центру «МАЛЕС» і керівниця Центру «Сімейний психолог» Л. Кошишинська. На сайті ЗВО у вільному доступі розміщена «Зведена таблиця пропозицій та зауважень, отриманих від стейкхолдерів під час громадського обговорення ОП «Психологія»» (<http://surl.li/sbwpvx>). Зазначене обговорення відбувалося на розширеному засіданні кафедри 02.02.2024 року. В ній відображені наступні пропозиції та їх обговорення. 1. Пропозиція здобувача: «Основи індивідуального консультування має бути нормативною дисципліною». У затвердженій після обговорення ОП це враховано: відповідний курс переведено до блоку нормативних ОК. 2. Пропозиція викладача: «Зробити «Педагогіку» і «Методику викладання психології» вибірковими дисциплінами. Переважна більшість студентів не планує педагогічну кар'єру». Це також враховано у діючій ОП. У Таблиці описана низка й інших врахованих пропозицій стейкхолдерів. З усім тим, окремі пропозиції були відхилені. Відповідні пропозиції, як і причини їх відхилення, також відображені у Таблиці. Для прикладу: Пропозиція здобувача: «Зробити зоопсихологію вибірковим предметом». Обґрунтування відхилення пропозиції: «Дисципліна «Зоопсихологія та порівняльна психологія» є однією з базових у підготовці психолога». Одну із пропозицій враховано частково, що стосується здобувача ВО: «Мені часто не вистачало саме прикладних знань. Пропозиція змінити в плані теоретичні дисципліни на ті вибіркові, які є практично значущими. Це такі як «Основи індивідуального консультування», «Основи конфліктології», «Основи переговорів у конфліктах», «Основи психологічного тренінгу», «Перша психологічна та домедична допомога», «Основи психотерапевтичного впливу», «Психологічна реабілітація». До нормативних ОК зі згаданих перевели тільки «Основи індивідуального консультування» та «Основи психологічного тренінгу». ЕГ звертає увагу на той факт, що пропозиція здобувача ВО збігається з думкою ЕГ щодо актуальності переведення вибіркових ОК «Основи конфліктології» та «Основи переговорів у конфліктах» до блоку нормативних ОК. Назагал онлайн-комунікація із різними фокус-групами підтвердила факт активного залучення різних стейкхолдерів до обговорення ОП та подальше врахування більшості їх пропозицій.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

1.3. В діючій ОП, затвердженій 12.02.2024 року (<http://surl.li/sbsmn>), враховані усі зміни до Стандарту ВО за відповідною спеціальністю та ОКР, обумовлені тенденціями розвитку як спеціальності, так і ринку психологічних послуг в Україні в умовах кризового і травмивного сьогодення (Наказ МОН від 29.12.2023 року № 1583 – <http://surl.li/qkfr>). Це стосується доповнення і змін формулювань наступних ПР: ПР 9 – «Пропонувати власні способи вирішення психологічних задач і проблем у процесі професійної діяльності, приймати та аргументувати власні рішення щодо їх розв'язання (зокрема, щодо організації заходів раннього втручання) та ПР 11 – «Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, забезпечувати ефективність власних дій (в т.ч. у роботі з особами, що отримали психологічні травми, зокрема внаслідок війни)». У ВСО зазначено, що при формулюванні цілей та ПР ОП враховувався досвід, насамперед, Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Львівського національного університету імені Івана Франка, ХНУ імені В.Н. Каразіна, а також Блумберзької школи громадського здоров'я Університету Джонса Гопкінса (у США). Під час онлайн-зустрічі ЕГ з авторами ВОС гарант ОП проф. А. Гірняк розповів, що із Блумберзькою школою громадського здоров'я НаУКМА співпрацює вже майже 10 років відповідно до укладеного і пролонгованого договору. Зі слів гаранта, при розробці й удосконаленні ОП в іноземних партнерів конкретно було запозичено: матеріали для викладання вибіркової ОК «Психологія травми» (викладач – С. Богданов), а також методику програми експрес-терапії травм «СЕТА» (на базі Школи програму опанували деякі НПП, у т.ч. проф. В. Чернобровкіна, котра стала сертифікованою тренеркою з надання відповідної психологічної допомоги). Крім того, було запозичено досвід Університету Ахена (Рейнсько-Вестфальського технічного університету Ахена, Німеччина) – зроблено висновок про необхідність введення вибіркової ОК «Суїцидологія та превенція суїциду» (викладач – проф. В. Чернобровкіна), з Мальтійської служби допомоги – запозичені матеріали та технології для вибіркової ОК «Перша психологічна і домедична допомога» (викладач – проф. А. Гірняк). Перед початком викладання зазначених ОК НПП апробували їх через проведення окремих лекцій спільно з іноземними партнерами (фінськими, британськими та іншими). Присутня на онлайн-зустрічі зі стейкхолдерами зав. кафедри психології Львівського національного університету імені Івана Франка як партнера НаУКМА проф. С. Грабовська підтвердила свою участь у розвитку ОП. Серед її зауважень та пропозицій – побажання увиразнити особливості програми, пов'язану зі спрямованістю на формування конфліктологічних компетентностей здобувачів ВО. ЕГ погоджується, що таке увиразнення посилює б конкурентоспроможність ОП в середовищі проблемоного соціуму (в умовах воєнного стану і пов'язаної з цим радикалізації суспільних настроїв).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого

стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

1.4. Стандарт ВО України за спеціальністю 053 «Психологія» та бакалаврським рівнем ВО затверджений у квітні 2019 року (<http://surl.li/bjelz>) містить, зокрема, опис інтегральної компетентності, 11 ЗК, 11 СК та 18 ПР. Наказом МОН від 29.12.2023 року № 1583 (<http://surl.li/qkfttr>) внесено зміни і доповнення до діючого Стандарту: до СК 3, СК 8, СК 9, а також ПР 9 і ПР 11. Розміщений на сайті діючий варіант ОП враховує всі ці зміни і в такій редакції відповідає доповненому Стандарту (<http://surl.li/sbsmn>). З усім тим, як констатує ЕГ, згаданий варіант ОП містить технічну помилку: ЗК 11 («Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя») в ОП через крапку з комою об'єднана з попередньою ЗК 10 з частковим технічним «урізанням» початкової частини свого формулювання. Крім 11 визначених Стандартом СК ОП також містить додаткову СК 11 – «Здатність оцінювати проблеми, потреби, специфічні особливості клієнтів, сприяти запобіганню та вирішенню побутових конфліктів». Згідно з цим, до 18 визначених Стандартом ПР додано ПР 19 – «Ідентифікувати та аналізувати конфлікти, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки інтервенції в конфлікт». Зазначені додаткові СК та ПР корелюють з визначенням особливостей (унікальності) ОП як такої, яка, зокрема, формує «у сучасних здобувачів уміння та навички розв'язувати психологічні проблеми в різних сферах, зокрема вміння аналізувати та залагоджувати міжособисті та внутрішньоособисті конфлікти». Аналіз матриці відповідності програмних компетентностей компонентам ОП демонструє, що додаткова СК 12 забезпечується нормативною ОК 1.27 («Основи індивідуального консультування»), а також вибірковими ОК – ВБ 2.1.6 («Основи конфліктології»), ВБ 2.1.10 («Психологія переговорів у конфліктах»), ВБ 2.1.20 («Вступ до медіації»), ВБ 2.1.22 («Кризовий менеджмент і превенція суїцидів») і ВБ 2.1.23 («Практикум з медіації»). Вище ЕГ вже вказала на доцільність перенесення хоча би певної частини з перерахованих ОК у блок нормативних дисциплін, що забезпечило би більш повноцінну реалізацію визначеної різними сторонами (гарантом, НПП, стейкхолдерами) унікальності ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Запозичення досвіду окремих іноземних освітніх центрів та організацій через активну практико орієнтовану співпрацю з ними, що сприяє обґрунтованому уведенню в ОП та подальшому викладанню актуальних у сучасних умовах ОК («Психологія травми», «Психологія впливу» та ін.).

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

1. Обґрунтування унікальності ОП базується, зокрема, на формуванні конфліктологічних компетентностей у здобувачів ВО, проте у блоці нормативних ОК відсутні ті, що безпосередньо пов'язані з конфліктологією; крім того, у контексті складних умов сьогодення констатовано зниження активності існуючого при випусковій кафедрі «Центру дослідження конфліктів та психоаналізу». 2. ЗК 10 та ЗК 11 у розміщеному на сайті НаУКМА варіанті ОП відображені з технічними помилками, про які детально описано у звіті ЕГ. Рекомендації: 1. Гарантові ОП проф. А. Гірнику, котрий також очолює згаданий Центр, до початку наступного (2024-2025) навчального року на засіданні кафедри спільно з іншими НПП проаналізувати можливість перенесення в нормативний блок хоча би однієї з тих вибіркових ОК, які забезпечують формування СК 12 і досягнення ПР 12; також розглянути можливість активізації "Центру дослідження конфліктів та психоаналізу" навіть в умовах обмеженого фінансування. 2. До початку наступного (2024-2025) навчального року здійснити коригування зазначених технічних помилок у діючому варіанті ОП із подальшим її повторним розміщенням на сайті НаУКМА.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП «Психологія» достатньою мірою відповідає підкритеріям 1.1, 1.2., 1.3 та 1.4. Разом із тим, за критерієм 1 назагал встановлено, що сформульована в ОП унікальність не відображена через уведення до блоку нормативних ОК саме тих, які забезпечують набуття визначених цією унікальністю конфліктологічних компетентностей фахівця. ЕГ встановлено рівень відповідності ОП критерію 1 за оцінкою В. Запропоновані рекомендації слугуватимуть розвитку ОП у процесі її подальшого удосконалення.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

Обсяг освітньої програми «Психологія» складає 240 кредитів ЄКТС, з них 75 – це вибіркові компоненти, що унаслідок складає 30 % від загального обсягу; 165 кредитів відведено на опанування компетентностей, визначених у Стандарті вищої освіти за спеціальністю 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти № 565, затвердженого та введеного в дію наказом МОН України від 24.04.2019 р. Обсяг освітньої програми та її компонентів відповідає вимогам, визначеним статтею 5 Закону України «Про вищу освіту» щодо навчального навантаження для здобувачів-бакалаврів. Термін навчання на програмі становить 3 роки і 10 місяців.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Структура та логіка викладання дисциплін на аналізованій ОП засвідчує формування необхідних для майбутніх психологів компетентностей (<https://www.ukma.edu.ua/ects/index.php/fsnst/190-2018-06-13-09-07-15/psychology/277-bpppsychology>), серед яких уміння розв'язувати складні теоретичні і практичні завдання, також контент програми передбачає здійснення наукових та проєктних пошукувань, провадження професійної діяльності з урахуванням морально-етичних цінностей. Схема взаємозв'язку освітніх складових сформована з урахуванням дисциплінарної наповненості та їх послідовного засвоєння на рівні актуальних запитів віку й обізнаності у сфері психології, практична підготовка орієнтована на освоєння прикладних аспектів соціогуманітаристики. (https://www.ukma.edu.ua/ects/images/ects/docs/op/psychology_ORP_2024v2.pdf). Випускники 2023 року (О.К. та Е.Г. на відповідній фокус-групі) зазначали про слабе задіяння (під час їхнього навчання) до баз практик і сповістили про необхідність посилити саме практичну складову, тому ЕГ рекомендує дослухатися до зазначеної думки. Наразі представники більш ранніх випусків та дійсні здобувачі відзначили належну практико-прикладну підготовку. Також при спілкуванні з випускниками ЕГ висновок, що є необхідність активізувати (мотивувати) їх до участі в подальшому розвитку ОП (через, зокрема, залучення до спеціальних засідань, круглих столів разом зі стейкхолдерами, іншими сумісними заходами). У послідовному здобутті фаху психолога як у складових аналізованої програми, так і у структурно-логічній схемі чітко прослідковується зв'язок всіх дисциплін із ЗК, СК та ПРН, що посеместрово і концентрично реалізуються в освітньому просторі ОП. Показним є також підготовка здобувачів у дусі високої морально-етичної та академічної культури (добročесності зокрема), так у ЗВО діє Центр забезпечення якості освіти НаУКМА, з низкою відповідних «Нормативні документи», «Академічна добročесність» та «Кодекс етики»

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Зміст ОП «Психологія» відповідає предметній області спеціальності 053 Психологія та реалізується у відповідності до чинного законодавства, положень, актів України, рекомендаційних листів і приписів МОН. Програма містить компоненти, що безпосередньо є предметною областю психології і слугує як освоєнню інтегральної компетентності, так і специфічних акцентів на здатності ефективно вирішувати професійні завдання, що виникають у міжособистісній і міжкультурній взаємодії (https://www.ukma.edu.ua/ects/images/ects/docs/op/psychology_ORP_2024v2.pdf). З урахуванням фокусного спрямування ОП, ЕГ рекомендує збільшити кількість і обсяг дисциплін центрованих довкола «Конфліктології» та пов'язаних з нею галузей психології. Навчальні дисципліни загальної професійної підготовки: Вступ до спеціальності, Загальна, Диференційна, Соціальна та Організаційна психологія, Історія психології унаслідок теоретичні змістовлення предметного кола 053 спеціальності: поняття психічного, особистості й індивідуальності, поведінки, діяльності, вчинення, свідомості, несвідомого, спілкування, соціалізації тощо чітко відображають ПРН1, ПРН2, ПРН3, ПРН 11. Блок суто професійної підготовки є упредметненнями Експериментальної психології, Психодіагностики, Математичних методів в психології та співвідносні з ПРН5, ПРН6, ПРН7, ПРН8. Вибіркові компоненти (39 дисциплін) відзначені здобутками ПРН4, ПРН8, ПРН 9, ПРН 10, ПРН 13.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Особливості формування індивідуальної траєкторії у ЗВО за аналізованою ОП відзначені у великому виборі дисциплін (39 предметів), який прозоро здійснюється (результат зустрічі з фокус-групою) Через систему автоматизованого запису САЗ (<https://my.ukma.edu.ua/auth/login>), студенти мають можливість самостійно обрати навчальні дисципліни професійної підготовки сертифікованими програмами (<https://www.ukma.edu.ua/ects/index.php/2012-12-10-08-07-16>). В цілому індивідуальна траєкторія регулюється Положенням «Про організацію освітнього процесу у НаУКМА» (Наказ № 300 від 14.06.2021р.) (<https://bit.ly/3GPP3gr>). Весь перелік анотацій дисциплін, навчальних планів, викладачів ЗВО представлено у «Могиллянських студіях» (<https://ekmair.ukma.edu.ua/items/03716c27-6f4f-485a-8fd6-5f4dc3dd6007>), 053 Психологія зі 182 сторінки. Центр забезпечення якості освіти НаУКМА проводить тричі на рік опитування студентів, які можуть безпосередньо впливати на якість і наповнення освітніх програм (<https://www.ukma.edu.ua/index.php/osvita/quality-edu>). Випускники і здобувачі заповнили про приєднання достатньої кількості осіб до міжнародної мобільності, зазначалось мінімум про 5-ох осіб, які наразі навчаються за кордоном. Наразі випускова кафедра готує на літо ще 6 осіб долучити до навчання у вишах Європи. Викладання окремих ОК на ОП забезпечують викладачі – професіонали-практики (до прикладу, Чернобровкіна В.А., Гірник А.М.), котрі були учасниками міжнародних програм академічної мобільності та здобули відповідні міжнародні сертифікати. Також примітною є долучення зарубіжних фахівців до читання гостьових лекцій (англ. мовою). Свідченням результативної співпраці є методичні посібники, які видаються після проведення курсу і в подальшому використовуються викладачами і студентами. З гостьового курсу «Зміцнення резилієнс громади та кризовий менеджмент в умовах надзвичайних ситуацій» (<https://ekmair.ukma.edu.ua/items/ccb57cd8-ffac-4c4d-802e-5242e5778be3>); з курсу «Суїцидологія і превенція суїциду» (<https://ekmair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/e17b1e7c-988d-4a71-b597-b1dde1bcfdbbc/content>).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

В ОП «Психологія» за навчальним планом передбачені: Практика ознайомча на 1 курсі, Практика діагностична на 3 курсі, Практика комплексна на 4 курсі, по 3 кредити кожна. Випускники минулого року скаржилися на недостатнє задіяння їх до баз практик і слабкий контент завдань, але інші роки випуску і здобувачі задоволені прикладною професійно-психологічною підготовкою. Окрім того можна зазначити, що з багатьох дисциплін на ОП є Практикуми: Загальна психологія (тричі на 1 році навчання), Комунікативний, з Медіації. Долучення здобувачів і порядок організації практик (терміни проведення, вимоги до звіту, критерії оцінювання) регулюються Положення про організацію та проведення практик здобувачів вищої освіти НаУКМА (наказ № 80 від 14.02.2022р.) – <http://surl.li/bivuk>. Звітна документація, перелік видів завдань і форм діяльності, які здійснює здобувач упродовж практичної підготовки, їх обсяги і специфіка визначаються робочими програмами практик. Основною базою практик аналізованої ОП є самостійно створені: Центр дослідження конфліктів та психоаналізу та вельми потужний (за оцінками онлайн-зустрічі при огляді матеріально-технічної бази) Центр психічного здоров'я та психосоціального супроводу.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Забезпечення формування «м'яких» навичок здійснюється у процесі вивчення обов'язкових та вибіркових дисциплін, через роботу на заняттях, їх основне призначення – поліпшення і вдосконалення фахових психологічних компетентностей: інтегральної, ЗК1, ЗК2, ЗК4, ЗК11, СК1, СК2, СК3, СК9, СК10, а також відповідні практичні результати: ПРН3, ПРН4, ПРН10, ПРН13, ПРН14, ПРН15, ПРН16, ПРН17, ПРН18. Дисциплінарний контент організовує здобуття цих соціальних навичок на заняттях: Українська мова, Англійська мова, Організаційна психологія, Соціальна психологія, Психологія соціального впливу, Психологія управління, Психологія переговорів у конфлікті, Основи конфліктології, Основи психологічного тренінгу, Психологія реклами, PR та іміджмейкінг, Психологія криз, Психологія сім'ї, Перша психологічна та домедична допомога, Вступ до медіації, Практикум з медіації. Примітно, що ЗВО приділяє значну увагу створенню студентоцентрованого освітнього простору й особистісно орієнтованого навчання, що уможливлено через проведення майстер-класів, гостьових лекцій (англійською мовою), тренінгів, аналізу проблемних ситуацій, науково-практичних конференцій, круглих столів, методичних семінарів тощо.

7. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Сутнісний зміст і дисциплінарні змістовлення ОП «Психологія» не враховують вимог професійних стандартів: «Практичний психолог закладу освіти» (Наказ Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 24.11.2020 № 2425), «Практичний психолог (соціальна сфера)», (Наказ Міністерства економіки, торгівлі та сільського господарства від 03.02.2021 р. № 211). ЕГ при наступному перегляді програми рекомендує його врахувати (прописати), найбільш слушним вважається останній, тим паче у фокусному спрямуванні зазначено про соціономічні акценти. Хоча більшість ПРН освітнього стандарту корелюють із професійними за загальними компетентностями і фаховими функціями психологів, але варто професійний стандарт унааявити з тексті ОП.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Обсяг ОП визначається кредитами ЄКТС і становить 240 кредитів, що повністю відповідає чинним вимогам до надання освітніх послуг, а також регламентується Положенням «Про організацію освітнього процесу у НАУКМА» (Наказ № 300 від 14.06.2021). Фокус-групи зі здобувачами та випускниками засвідчили, що необґрунтованого присвоєння дисциплінам недостатньої (або надмірної) кількості кредитів не було. Обсяг навчального навантаження й освітній простір ЗВО (на аналізованій ОП в тому числі) відповідають нормам чинного законодавства та дозволяють здобувачам реалізувати необхідні освітні результати. Навантаження за кредитно-модульної системи організації освітнього простору становить 60 кредитів ЄКТС на навчальний рік, у п. 3.8. «Методичних вимог до структури та змісту навчальних планів в НАУКМА» (наказ №299 від 24.06.2021) обсяг 1 кредиту ЄКТС дорівнює 30 год., із яких 1/3 – це аудиторне навантаження; 2/3 – самостійна робота (Положення «Про самостійну роботу студентів НАУКМА» (Наказ №611 від 05.11.2012)). Вся необхідна інформація доступна здобувачам на сайті університету в розділі навчальних планів (<https://www.ukma.edu.ua/ects/index.php/fsnst/190-2018-06-13-09-07-15/psychology/277-bppsychology>), а також на уніфікованій платформі DistEdu. ЕГ висновує, що інтенсивність і об'єми освітнього навантаження є достатнім для відповідного засвоєння дисциплін (підтверджено фокус-групами випускників і здобувачів).

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Підготовка здобувачів вищої освіти за ОП «Психологія» за дуальною формою освіти не здійснюється, але у ЗВО розроблене Положення «Про дуальну форму здобуття вищої освіти у НАУКМА» (Наказ № 479 від 08.12.2020). (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/1784-polozhennia-produalnu-formu-zdobuttia-vyshchoi-osvity)

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

1. На ОП організовано освітній простір на засадах студентоцентризму, особистісно орієнтованого навчання, а також формується висока морально-етична культура здобувачів (добросесності зокрема), так у ЗВО діє Центр забезпечення якості освіти, наявні Кодекси академічної добросесності й етики, та окрім документального підтвердження фокус-групи випускників, здобувачів, самоврядування, академперсоналу підтвердили насправді потужну систему свідомого дотримання всіма учасниками освітнього процесу науково-академічної культури взаємин. 2. Викладання окремих ОК на ОП забезпечують викладачі – учасники міжнародних програм академічної мобільності, котрі здобули відповідні сертифікати та провадять освітню діяльність на засадах зарубіжних стандартів; також показовим є долучення європейських науковців до навчального процесу. Окрім того самі студенти (у значній кількості) саме за аналізованою ОП приймають активну участь у програмах академмобільності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

1. Хоча освітній стандарт, ЗК, СК та ПРН самої програми значно корелюють з нормами-запитами до фахового функціоналу психологів, прописаному у профстандарті, цього на думку ЕГ не достатньо, тим паче ці вимоги (до освітньої і професійної кваліфікації, трудових функцій, відзначених у професійному стандарті) вже включені до програмних результатів навчання. 2. В обов'язковому циклі підготовки слабо враховується фокусне спрямування ОП, пов'язане з «Конфліктологією». 3. Випускники 2023 року (О.К. та Е.Г. на відповідній фокус-групі) зазначали про слабе їх задіяння до баз практик і сповістили про необхідність посилити саме практичну складову. Наразі представники більш ранніх випусків та дійсні здобувачі відзначили належну практико-прикладну підготовку. Рекомендації: 1. Врахувати (прописати) в наступній редакції ОП один з наявних професійних стандартів, ЕГ найдоцільнішим вважає «Практичний психолог (соціальна сфера)», адже фокус програми співзвучний з його основними наративами, а освітньо-фахові вимоги вже реалізуються через практичні результати навчання ОП. 2. Збільшити кількість і обсяг дисциплін центрованих довкола «Конфліктології» та пов'язаних з нею галузей психології. 3. Посилити (моніторити, контролювати) практичну складову підготовки здобувачів на всіх етапах їх освітньої траєкторії.

Рівень відповідності Критерію 2.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

Структура та зміст ОП, освітня діяльність за цією програмою відповідають критерію 2. Обсяг, наповнення й узмістовлення програми, кількість обов'язкових, вибіркових компонентів і практик відповідає загальним вимогам та рекомендаціям щодо організації освітнього процесу на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти, а також предметній області спеціальності 053 Психологія. Наявна співпраця у форматі міжнародної мобільності, проведення гостьовими лекторами низки занять, доволі потужні освітні складові для формування softskills у здобувачів. Компоненти програми відповідають освітньому стандарту, та в наступній редакції слід безпосередньо врахувати професійний стандарт, дане зауваження технічного гатунку та не є критичним. На підставі зазначеного ЕГ дійшла висновку, що ОП «Психологія» у контексті Критерію 2 відповідає рівню В.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на навчання в НаУКМА (за ОП Психологія включно) є чіткими, логічними, впорядкованими і зрозумілими. На сайті ЗВО доступна вкладка – абітурієнту (<https://vstup.ukma.edu.ua>), в якій прописані всі можливості, правила, порядок, календар НМТ тощо. Окремо для бакалаврів-психологів є своя сторінка (<https://vstup.ukma.edu.ua/education-program-info?ep-id=36>), з персональним координатором набору (О.В. Яковенко). На університетському ресурсі також розміщено Положення про приймальну комісію, Положення про апеляційну комісію КМА, Положення про академічну доброчесність, котрі регламентують правила вступу (<https://vstup.ukma.edu.ua/official-documents/selection-committee>).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Вступ на ОП «Психологія» орієнтований на осіб, які здобули повну загальну середню освіту. Вимоги до вступників на ОП відповідають Правилам прийому на навчання до НаУКМА та вимогам «Умов прийому до закладів вищої освіти», які щороку оновлює МОН України. Правила і умови вступу, перелік необхідних документів розміщені на офіційній сторінці ЗВО «Абітурієнту» (<https://vstup.ukma.edu.ua>). Конкурсний відбір при вступі на перший курс у 2023 році проходив з урахуванням національного мультипредметного тесту (НМТ). Для психологів відповідність умов вступу рівню початкових (вхідних) компетентностей, необхідних для навчання на ОП забезпечено результатами: для математики найбільший ваговий коефіцієнт (0,4), українська мова – ваговий коефіцієнт 0,35, серед додаткових предметів найбільший ваговий коефіцієнт у біології – 0, 4, фізика та хімія – 0,2. ЗВО також розглядає мотиваційні листи абітурієнтів, в який викладена інформація про їх персональну зацікавленість у вступі до НаУКМА (<https://vstup.ukma.edu.ua/bachelor/motyvacyniy-lyst>).

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

НаУКМА має налагоджену систему визнання результатів навчання отриманих в інших закладах освіти, які регулюються низкою нормативних документів: Дані питання регулюються наступними документами: Положенням про організацію освітнього процесу – наказ № 300 від 14.06.2021 (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty%20naukma/doc_download/2284-polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-v-naukma), Положенням про порядок участі у програмах внутрішньої та міжнародної академічної мобільності – наказ № 2 від 03.01.2024 (<http://surl.li/dzstl>), Порядком визнання здобутих в іноземних вищих навчальних закладах ступенів вищої освіти – наказ № 190 від 24.04.2017 (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/215-poriadok-vyznannia-v-naukma-zdobutykh-vinozemnykh-vyshchychkh-navchalnykh-zakladakh-stupeniv-vyshchoi-osvity), Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів – наказ № 228 від 20.04.2012 (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/doc_download/199-polozhennia-pro-poriadok-perevedennia-vidrakhuvannia-taponovlennia-studentiv-u-naukma). На сайті є покликання на конкретні програми (Erasmus+ та іншими двосторонніми договорами: University of Toronto, faculty of arts and sciences, Allegheny College University of Bocconi Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu). Перезарахування ПРН та визначення академічної різниці здійснюється на підставі академічної довідки, додатку до диплома про вищу освіту. У випадку академічної мобільності перезарахування здобувачам здійснюється на підставі відповідних документів з переліком компетентностей та ПРН за погодженням з завідувачем кафедри. За аналізованою ОП шість осіб були долучені до вищезазначених програм (відомості СО).

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На сайті ЗВО розміщено нормативні документи, що регулюють освітній процес з механізмами визнання результатів навчання, отриманих у неформальній/інформальній освіті: Положенням про порядок та процедуру визнання в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» результатів навчання, здобутих через неформальну або інформальну освіту – наказ № 470 від 08.12.2023 (Положення про визнання результатів навчання здобутих через неформальну або інформальну освіту). Визнання зазначених результатів можливе за умов їх відповідності переліку загальних або професійних компетентностей програми, а обсяг не може перевищувати 6 кредитів. За аналізованою ОП визнані були результати інформального навчання у однієї особи. Фокус-групи з академперсоналом і здобувачами підтвердили можливість визнання результатів навчання, отриманих у неформальній чи інформальній освіті у межах робочої програми дисципліни, а викладачі можуть враховувати як окремі завдання, так і цілі модулі за ПРН.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

1. Правила прийому на навчання розлого представлено на сайті ЗВО у вкладці Абітурієнту, також є виокремлена сторінка для бакалаврів-психологів з персональним координатором набору. 2. Впорядковані і зрозумілі процедури та механізми визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, в тому числі за кордоном, результати враховуються в індивідуальному плані здобувача.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

відсутні

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Правила і процедури вступу на ОП «Психологія» є чіткими, зрозумілими, доступними, в яких детально окреслено етапи, принципи, механізми вступної кампанії. На сайті ЗВО у вкладці Абітурієнту вдало організовано інформування зацікавлених осіб про особливості вступу: зазначено про правила прийому, важливі дати, підготовчі курси, кабінет вступника, документи для вступу, оприлюднено опис освітніх програми. Університет має налагоджену систему визнання результатів навчання отриманих в інших закладах освіти, за іншими ОП, за програмами академічної мобільності, при поновленні на навчання, врахування результатів неформальної/інформальної освіти, що є хорошою «нормою» для ЗВО. ЕГ дійшла висновку, що ОП «Психологія» за Критерієм 3 відповідає рівню В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Відповідно до затвердженого у червні 2021 року «Положення про організацію освітнього процесу в НаУКМА» (<http://surl.li/bivuk>), основними формами навчання у ЗВО є: лекційні, практичні, семінарські, лабораторні заняття, виконання індивідуальних завдань, самостійна робота студента, практична підготовка, контрольні заходи, консультації та офісні зустрічі. У Положенні також окремо згадуються активні методи організації навчання: дискусія, круглий стіл, тематична зустріч, ділова гра, розв'язання ситуаційних задач, виїзні заняття та форми дистанційного навчання. Згідно з ВСО, основними методами, які використовуються на ОП, є наступні: словесні (лекції), наочні (створення презентацій), проблемно-пошукові (групові дискусії, виконання творчих завдань та ін.),

групі та індивідуальні обговорення (семінарські та практичні заняття). Такі методи навчання найчастіше обираються, тому що вони корелюють з визначеними метою ОП (<http://surl.li/sbsmn>), необхідністю набуття як теоретичних (фундаментальних) професійно-орієнтованих знань, так і формування здатності практично використовувати набутий науковий досвід. Вибір згаданих методів також обумовлений фокусом діючої ОП, який акцентується на здатності «ефективно вирішувати професійні завдання, що виникають у міжособистісній та міжкультурній комунікації та потребують професійно орієнтованої компетентності у різних сферах суспільного життя людини». Студентоцентричний підхід, а також принципи академічної свободи закладені, насамперед, у Місії НаУКМа (<http://surl.li/dwdzd>), де чітко визначено: «Могилянка – це спільнота, яка формує високоосвічену, національно свідому, чесну, небайдужу, творчу особистість, здатну незалежно мислити і відповідально діяти згідно з принципами добра та справедливості, для розвитку відкритого і демократичного суспільства». Зазначені підхід і принципи також обумовлені: Стратегією розвитку НаУКМА (<http://surl.li/dwdzr>) – її, насамперед, розділом «Освіта» (для прикладу, п. 4 розділу наголошує: «В основу навчальних програм покласти інноваційні авторські курси, впроваджуючи елементи проблемно-орієнтованого навчання з метою розвитку творчого, критичного мислення студентів та набуття ними професійних навичок»); Статутом НаУКМА (<http://surl.li/oxdzc>), п. 7.6 якого визначає, що НПП та НП у ЗВО мають право «на академічну свободу, що реалізується в інтересах особи, суспільства та людства загалом», а через п. 7.14 розкриваються права здобувачів ВО, серед яких – «участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу», «участь у формуванні індивідуального навчального плану» та ін.; низкою інших нормативних документів, які стосуються освітнього простору НаУКМА. Під час онлайн-зустрічей з ЕГ представники і фокус-групи здобувачів ВО, і НПП підтвердили високий рівень реалізації студентоцентрованого підходу та дотримання принципів академічної свободи в Університеті.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

На сайті ЗВО доступні різні документи, які стосуються організації та змісту освітнього процесу (<http://surl.li/emdro>): «Положення про організацію освітнього процесу в НаУКМА», «Положення про критерії оцінювання знань здобувачів ВО в НаУКМА», «Положення про організацію та проведення практик здобувачів ВО НаУКМА», «Положення про кваліфікаційну роботу студента НаУКМА», «Положення про самостійну роботу студентів НаУКМА» та ін. Також вся необхідна інформація надається здобувачам ВО через платформи ДО, зокрема - через DistEdu. Відповідно до «Положення про електронну освітню платформу DistEdu (Moodle) та систему управління дистанційним навчанням (LMS)», затвердженого у 2021 році (<http://surl.li/bivyk>), основним LMS в НаУКМА є електронна освітня платформа DistEdu. Вона має містити: електронні матеріали навчальних курсів (е-курси), матеріали тестів та іспитів, статистику діяльності, журнали оцінювання, інструкції щодо використання, новини, календар. Своєю чергою, кожен е-курс повинен включати в себе: анотацію курсу; інформацію, для яких програм та в якому семестрі викладається дисципліна; інформацію про викладача; теоретичну частину, включаючи матеріали лекцій, презентації, посилання на підручники, інший теоретичний матеріал; практичну частину, беручи до уваги матеріали для практичних семінарів, тести, контрольні матеріали; актуальний силабус (РП). Під час онлайн-демонстрації матеріально-технічної бази НаУКМА викладачка ОК на ОП – А. Боднар, продемонструвала виконання вимог зазначеного Положення щодо структури та змісту е-курсу на прикладі нормативної ОК «Антропология». Також на сайті ЗВО розміщені «Методичні рекомендації для розробки силабуса навчальної дисципліни в НаУКМА» (<http://surl.li/ebals>). Відповідно до Рекомендацій, обов'язковими елементами якого є: титульна частина (уміщує в себе, зокрема, опис розподілу навчальних годин і форми контролю), анотацію та мету вивчення дисципліни, результати навчання, методи викладання і навчання, форми оцінювання, організацію навчання (тематичний план), джерела (літературу) для навчальної дисципліни, вимоги і критерії оцінювання, опис політики академічної доброчесності, вимоги та рекомендації до прослуховування курсу (додатково). У відповідь на додатковий запит ЕГ були надані силабуси, проте не з усіх, а тільки з вибіркового ОК. Усі силабуси формально відповідають всім вимогам Методичних рекомендацій. Під час онлайн-зустрічі з ЕГ здобувачі ВО підтвердили, що присутнім на першому навчальному занятті з певної ОК надається вся необхідна інформація про цілі та зміст навчання, порядок і критерії оцінювання. Надалі доступ до цієї інформації забезпечується через DistEdu. З усім тим, окремі здобувачі ВО висловили своє побажання щодо того, щоб усі НПП працювали з єдиною платформою ДО, оскільки різні викладачі використовують різні платформи (наприклад, крім DistEdu, також Google Meet та ін.), що створює незручності для здобувачів ВО – зокрема, у плані додаткових витрат часу на пошук необхідної інформації.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

П. 5 розділу «Наука» Стратегії розвитку НаУКМА (<http://surl.li/dwdzr>) проголошує: «Посилити роботу із залучення студентів до виконання наукових досліджень. Спрякти тематичній тягловості їхньої наукової роботи на всіх освітніх рівнях». Науковість є одним із базових принципів організації освітнього процесу в НаУКМА (<http://surl.li/bivyk>). Відповідно до мети ОП (<http://surl.li/sbsmn>), здобувачі ВО мають опанувати, між іншим, професійно орієнтовані знання про «методи та результати дослідження психічних явищ». У ВСО відображені методи, які забезпечують поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП: дослідницький метод, метод моделювання, пошуковий метод, діагностичні дослідження, метод пізнавальних ігор, виконання творчих завдань та ін. Згідно з навчальним планом, затвердженим у 2023 році, здобувачі ВО упродовж навчання на ОП готують 2 курсові роботи (на 2 і 3 курсах навчання). Результати наукових пошуків оприлюднюються на щорічних Міжнародній науково-практичній конференції «Конфліктологічна експертиза: теорія та методика» (<http://surl.li/scjro>) і щорічних науково-

практичних конференціях «Особистість у просторі проблем XXI століття» (<http://surl.li/scjuq>), які організуються випусковою кафедрою. Зокрема, у 2022 році участь у конференції «Особистість у просторі проблем XXI століття» взяли 10 здобувачів ВО на ОП, що підтверджено як доступними на сайті ЗВО матеріалами, так і під час онлайн-комунікації з фокус-групою НПП. Для прикладу, в рамках зазначеної конференції та в контексті реалізації особливостей ОП її гарант проф. А. Гірник спільно зі здобувачкою ВО оприлюднив тези на тему «Залагодження студентами реального конфлікту як складова практикуму з медіації (в умовах епідемії covid-19)» (<http://surl.li/sckgo>). Згідно з діючими Стандартом ВО (<http://surl.li/bjelz>) та ОП (<http://surl.li/sbsmn>), обов'язковою формою підсумкової атестації бакалаврів за даною спеціальністю є публічний захист (демонстрація) кваліфікаційної роботи, яка має бути свідченням, зокрема, здатності до наукового пошуку. На сайті ЗВО – у розділі «Електронний архів», у вільному доступі розміщені як курсові (<http://surl.li/scmhf>), так і кваліфікаційні (<http://surl.li/scmhr>) роботи здобувачів ВО, що засвідчує належний рівень їх виконання і відповідність фаху. У відповідь на додатковий запит ЕГ було надано копії угод із базами практик, серед яких – ТОВ Дитячий медичний Центр психологічної реабілітації «Джерело життя». Також здобувачі ВО проходять практику на базі діючого при кафедрі Центру психічного здоров'я та психосоціального супроводу в НаУКМА (керівник – С. Богданов), який у співпраці з міжнародними партнерами та через долучення до проєктів надає допомогу різним категоріям населення України (<http://surl.li/dxyuu>). Один із проєктів, який під час проведення акредитаційної експертизи продовжував реалізовуватися на базі Центру та у співпраці з іноземними партнерами – «Зловживання алкоголю під час гуманітарних криз – CHANGE» (<http://surl.li/scmpx>).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Відповідно до «Положення про ОП підготовки здобувачів ВО в НаУКМА» (<http://surl.li/bivxx>), ОП і, отже, ОК як її складові підлягають щорічному моніторингу. Такий моніторинг здійснюють гарант ОП, робоча група за участі роботодавців, здобувачів ВО, інших стейкхолдерів. Це відбувається у декілька етапів: перегляд законодавчої бази і нормативних документів НаУКМА; опитування та отримання відгуків різних категорій стейкхолдерів; аналіз ОП із врахуванням результатів опитування та обговорення і ухвалення рішення щодо потреби внесення змін; обговорення ОП на засіданні кафедри із запрошенням зацікавлених осіб. Відповідальність за організацію і дотримання описаної процедури несе гарант ОП. Отримані ЕГ документи, а також результати онлайн-інтерв'ювання різних фокус-груп (НПП, роботодавців, здобувачів ВО) підтверджують дотримання описаної процедури щорічного моніторингу та оновлення ОК. Зокрема, НПП є активними дослідниками у своїй галузі, що засвідчує перелік їх основних публікацій на сайті НаУКМА (<http://surl.li/scniw>). Для прикладу, це навчально-методичний посібник «Суїцидологія і превенція суїциду», підготовлений та виданий у 2022 році проф. В. Чернобровкіною у співавторстві з іноземними науковими партнерами. Він є відображенням досвіду запозичення сучасних наукових досягнень і фахових практик Університету Ахена (Німеччина). У відповідь на додатковий запит ЕГ надано силабуси ОК (щоправда, тільки вибіркових), аналіз змісту (зокрема, рекомендованих джерел) яких підтверджує регулярність оновлення змісту ОК, що викладаються на ОП. З усім тим, в окремих силабусах як рекомендовані джерела наводяться такі, які видані на території держави-агресорки та російською мовою, що є порушенням діючого правового поля як в Україні назагал (<http://surl.li/lotso>), так і в НаУКМА зокрема (<http://surl.li/qdghw>). На сайті НаУКМА розміщена інформація про наукову діяльність кафедри психології та педагогіки (<http://surl.li/scmvm>). Зазначено, що коло наукових інтересів кафедри охоплює дослідження психології конфліктів та медіації, психології прийняття рішень, психосемантичних аспектів психології особистості, проблем клінічної психології та психотерапії (в т. ч. в контексті травми війни), методології психологічних досліджень та ін. Вказана наукова тематика кафедри: «Психолого-педагогічні умови становлення і функціонування особистості в сучасному соціально-економічному просторі» (номер державної реєстрації – 0116U006011), але розробка вказаної теми, згідно з наведеними роками (2016-2020) - вже завершена. У відповідь на додатковий запит ЕГ було надано документ, який підтверджує офіційно зареєстровану поточну тему НДР кафедри: «Психологічні умови та механізми функціонування особистості в реаліях сучасного українського суспільства» (номер державної реєстрації - 0121U114361; 2021-2026 рр.; кер. – проф. В. Чернобровкін). ЕГ вважає, що інформація про наукову діяльність випускової кафедри, розміщена на сайті НаУКМА, потребує оновлення у плані публікування зазначеної поточної теми НДР.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація діяльності Університету визначена, насамперед, його Візією (<http://surl.li/dwdzd>), яка, між іншим, проголошує: «НаУКМА є престижним, визнаним міжнародною академічною спільнотою, дослідницьким університетом» (<http://surl.li/dwdzd>). Також одна з основних Стратегічних цілей ЗВО (<http://surl.li/scnpj>) – «НаУКМА має посісти провідне місце серед університетів Європи шляхом налагодження належного наукового, освітнього та інформаційного обміну між могилянським та міжнародним науково-освітнім середовищем». Відповідно до цієї мети, в Університеті затверджене «Положення про порядок участі у програмах внутрішньої і міжнародної академічної мобільності здобувачів ВО НаУКМА» (в новій редакції – <http://surl.li/dzstl>) У відповідь на додатковий запит ЕГ надіслана таблиця із систематизованою інформацією, що підтверджує участь здобувачів ВО на ОП у програмах міжнародної академічної мобільності. Так, в Університеті Торонто (Канада) у 2022 році в рамках реалізації відповідних програм перебували 3 здобувачки ВО, а у 2023 році - 2; в Університеті Кадір-Хаз (Туреччина) у 2022 та 2023 роках - по 1 здобувачці ВО; в Університеті Ювяскюля (Фінляндія) у 2023 році - 2 здобувачки ВО; в Університеті Гронінгена (Нідерланди) у 2020 році - 1 здобувачка ВО; в Університеті Глазго (Шотландія) у 2023 році - 1 здобувачка та в Європейському університеті Віадріна (Німеччина) у 2023 році - теж 1 здобувачка ВО. Також у

відповідь на додатковий запит ЕГ щодо підтвердження фактів участі НПП і здобувачів ВО в різних проєктах була надана наступна інформація. По-перше, про те, що є численні спільні публікації НПП із зарубіжними партнерами, матеріали для яких були зібрані під час виконання спільних проєктів. Це, зокрема, посібники (А. Гірника, В. Чернобровкіна та В. Чернобровкіної), видані за грантові кошти. У 2020-2023 роках успішно імплементовано проєкт із Регіональним Центром профілактики насильства, травми та суїцидів та Університетською клінікою Акерсхус, присвячений «Сприянню посиленню життєстійкості громад в Україні». Проєкт був складовою трирічної програми співпраці між урядом Норвегії та урядом України «UKR-18/0016 Співробітництво з Україною у сфері охорони здоров'я». По-друге, НПП продовжують співпрацю з науковими інституціями Норвегії у сфері охорони здоров'я. За фінансової підтримки МОЗ України та соціальних служб Норвегії НаУКМА через співробітників Центру психічного здоров'я та психосоціального супроводу (як співвиконавців проєкту) продовжуватиме співпрацю з «РЦПНТС-Схід» та «УКА» у сфері кризового консультування, менеджменту кризових станів, психотравматології та першої психологічної допомоги в Україні (<http://surl.li/scock>). Отже, НПП та здобувачі активно задіяні у програмах міжнародної академічної мобільності. Крім того, НПП є співвиконавцями актуальних міжнародних проєктів, що надалі зумовлює ознайомлення здобувачів ВО з актуальними науковими здобутками світової сучасної психології та можливостями їх практичного застосування.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

1. Чіткий та послідовний студентоцентризований підхід і забезпечення принципів академічної свободи в НаУКМА і на ОП, що відображається, зокрема, через активну розробку та впровадження інноваційних авторських курсів, які відповідають реальним запитам здобувачів вищої освіти. 2. Здобувачі ВО на ОП активно залучаються до програм міжнародної академічної мобільності; зокрема, це стосується кількामісячного «офлайнного» перебування 12 здобувачів вищої освіти на ОП у різних університетах світу за останні 5 років.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

1. Силабуси з окремих вибірковок ОК («Психологія травми», «Психологія впливу», «Основи конфліктології», «Психологія переговорів у конфліктах», «Основи нейропсихології», «Технологія психотерапевтичного впливу») містять офіційно заборонену в Україні літературу, що, згідно із законодавчим формулюванням, «має походження або виготовлена та/або випущена у світ, та/або ввозиться з території держави-агресора». 2. На сайті НаУКМА на сторінці, присвяченій висвітленню наукової діяльності кафедри психології та педагогіки, вказана застаріла (неактуальна) тема НДР, що може дезінформувати потенційних стейкхолдерів ОП. Рекомендації: 1. До початку нового навчального року (2024-2025) викладачам відповідних ОК оновити списки рекомендованих джерел у силабусах із повним вилученням із них офіційно забороненої літератури. 2. Після ознайомлення зі звітом ЕГ зав. кафедри В. Чернобровкіну як керівнику актуальної НДР ініціювати та внести відповідні зміни (актуальну тему НДР) на сторінку кафедри психології та педагогіки на сайті НаУКМА.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ОП «Психологія» назагал достатньою мірою відповідає підкритеріям 4.1, 4.2., 4.3. та 4.5. Разом із тим, за підкритерієм 4.4. встановлено, що окремі силабуси містять посилання на заборонені в Україні видання країни-агресорки; крім того, деяка інформація про наукову діяльність на сторінці кафедри психології та педагогіки на сайті НаУКМА є дещо застарілою, що може дезінформувати потенційних стейкхолдерів ОП. Але вказані зауваження не є критичними, що стало вирішальним для встановлення рівня відповідності ОП критерію 4 за оцінкою В.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. **Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.**

Форми і порядок проведення контрольних заходів чітко врегульовані відповідними законами, положеннями і постановами Кабміну та МОН України, а також внутрішніми документами ЗВО: Положенням про організацію освітнього процесу в НаУКМА, Положенням про рейтингову систему оцінювання знань, Положенням про критерії оцінювання знань студентів, Положенням про особливості організації освітнього процесу, проведення заліково-екзаменаційних сесій в умовах воєнного стану – наказ від 25.11.2022 № 447 (Всі Положення і накази знаходяться у вільному доступі для скачування в Розділі Нормативні документи НаУКМА та доступ до публічної інформації п. 6 Документи із організації освітнього процесу (https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/dokumenty-naukma/cat_view/1-dokumenty-naukma/12-normativna-baza-naukma/63-dokumenty-iz-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu)). Відповідно до зазначених документів, основними контрольними заходами є: первинний, поточний, підсумковий (семестровий) контроль, атестація здобувачів вищої освіти. Первинним контролем ОП послуговується на початку вивчення освітніх компонентів, що дозволяє визначити початковий рівень знань кожного здобувача. На платформах Distedu, Zoom, Google Forms здійснюється первинний контроль у вигляді тесту чи експрес-опитувань. Поточний контроль покликаний оцінити знання, отримані під час семінарських і практичних занять, його мета – перевірка засвоєння матеріалу та підготовка здобувача до виконання конкретного виду роботи. Поточний контроль проводиться у формі письмової проміжної контрольної роботи, фронтального опитування у вигляді тесту, усного опитування. Результати поточного контролю враховуються при оцінюванні здобувача при підсумковому контролі. Підсумковий контроль здійснюється відповідно до форм, задекларованих в навчальному плані та визначається силабусом конкретної дисципліни з урахуванням її специфіки. Його мета – оцінити загальні результати навчання, що може здійснюватись у формі семестрового екзамену або заліку. Атестація як підсумок засвоєння здобувачами вищої освіти відповідного рівня та обсягу знань, умінь, навичок і компетенцій передбачає підготовку кваліфікаційної роботи та атестаційний екзамен.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Форми атестації відповідають стандарту першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія (наказ МОН України від 24.04.19 р. № 565), що відображено в ОП «Психологія». Зокрема, вона передбачає підготовку і захист кваліфікаційної (магістерської) роботи, також прописана програма проведення атестаційного/єдиного державного кваліфікаційного іспиту, що уміщує комплексну перевірку знань студентів з психології, які полягають у теоретичному й емпіричному пошукуванні, упередженню у вирішенні актуальної психологічної проблеми на основі використання релевантного і валідного методологічного підходу та операційного інструментарію. Положення про кваліфікаційну роботу в НаУКМА (Наказ № 95 від 02.03.2020) унагляє принцип відсутності академічного плагіату, що також висвітлено в Положенні «Про академічну доброчесність здобувачів освіти НаУКМА» (Наказ №112 від 07.03.2018). Серед допоміжних документів, що регламентують написання і подальший захист кваліфікаційних робіт: «Про заходи стосовно перевірки курсових та кваліфікаційних (випускових) робіт бакалаврів та магістрів на дотримання вимог академічної доброчесності» (Наказ №108 від 16.03.2020), Кодекс етики НаУКМА та склад комітету з етики (в Розділі Нормативні документи Центру забезпечення якості).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Форми, процедура і правила проведення контрольних заходів чіткі та зрозумілі, всі положення, що регламентують організацію освітнього процесу і вимоги до забезпечення якості освітньої діяльності НаУКМА у вільному доступі розміщені на сайті ЗВО: Положення про організацію освітнього процесу в НаУКМА (наказ 300 від 14.06.2021 р.), а також інші нормативні документи (знаходяться в Розділі Нормативні документи НаУКМА та доступ до публічної інформації п. 6 Документи із організації освітнього процесу). Оцінювання здійснюється на основі об'єктивності, системності, релевантності, прозорості, відкритості, доступності. Всі ці факти підтверджені фокус-групами, які знають процедуру оскарження, при задіюються співробітники Центру забезпечення якості, члени Комітету з етики, студентське самоврядування (на ОП таких ситуацій не було). Але при зустрічі зі здобувачами І.Ж. заявив про те, що не всі викладачі використовують уніфіковану систему DistEdu, розроблену саме для потреб могилянців. В результаті спілкування з випускниками і здобувачами освіти щодо процедури оскарження, було встановлено, що вони поінформовані про реальну можливість підняти питання щодо оскарження результатів (оцінок) контрольних заходів. Про конфлікти інтересів фокус-групи не повідомили, та й, зважаючи на їхнє «вільномудство» й асертивність, вони спроможні відстоювати свої права, разом з тим обізнані, що у разі виникнення конфлікту інтересів можна звернутися до завідувача кафедри, декана, вищого керівництва.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність

(насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Можна констатувати, що НаУКМА дотримується чіткої і зваженої політики доброчесності, це закріплено в Місії, візії та цінностях НаУКМА та окремо відображено на сайті в розділі «Центр забезпечення якості освіти», де присутня вкладка «Академічна доброчесність». Також окремо регулюють формування морально-етичної культури освітнього простору ЗВО: Кодекс етики НаУКМА (Наказ №210 від 06.07.2020), Положення «Про академічну доброчесність здобувачів освіти НаУКМА» (Наказ №112 від 07.03.2018) «Про заходи стосовно перевірки курсових та кваліфікаційних робіт магістрів на дотримання вимог академічної доброчесності» (Наказ №108 від 16.03.2020) Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти НаУКМА (наказ 299 від 06.07.2018 р.) – доступні Розділі Нормативні документи НаУКМА та доступ до публічної інформації п. 6 Документи із організації освітнього процесу. В ході опитування здобувачів було визначено, що вони добре розуміють, що таке наукова етика, мораль та доброчесність і які форми її недотримання існують та які наслідки можуть бути в цьому випадку. Процедура перевірки робіт на наявність запозичень у кваліфікаційних роботах здійснюється безоплатно з допомогою програми Unicheck. Всі роботи розміщено в електронному репозитарії університету: курсові (<http://surl.li/scmhf>), кваліфікаційні (<http://surl.li/scmhr>).

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

1. Освітній простір ЗВО з його потужною морально-етичною складовою (відзначено відповідними фокус-групами випускників, здобувачів, самоврядування, академперсоналу), визначає принципи, норми і правила дотримання не лише академічної доброчесності, а й слугує формуванню свідомої науково-етичної культури загалом.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

1. Здобувач аналізованої ОП засвідчив ЕГ, що не всі викладачі користуються уніфікованою і адаптованою для НаУКМА платформу дистанційного навчання DistEdu, що ускладнює доступ до освітньої інформації. Рекомендації: 1. Адміністрації (першочегрово завідувачу) посилити контроль за використанням НПП власної освітньої платформи DistEdu.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Форми контролю й атестації здобувачів вищої освіти відповідають стандарту першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 053 Психологія; види, процедура і правила проведення контрольних заходів повномірно забезпечують якість освітнього процесу; ЗВО дотримується чіткої і зваженої політики доброчесності та формування у здобувачів високої наукової і морально-етичної культури. Окремі побажання щодо посилення роботи НПП в системі DistEdu є локальними та ні в якому разі не засвідчують системність. ЕГ дійшла висновку, що за критерієм 5 аналізована ОП відповідає рівню В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Викладання 28 нормативних ОК на ОП забезпечують 20 НПП із декількох різних кафедр і факультетів НаУКМА. Серед них: 4 - доктори наук, професори, 1 - доктор наук, доцент, 10 - кандидатів наук (докторів філософії), доцентів, 3 - кандидати наук, старші викладачі та 2 - старші викладачі; 16 жінок (80 %) і 4 чоловіки (20 %). Відповідно до діючої (з усіма змінами і доповненнями) Постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності" (<http://surl.li/ruki>), НПП, ПП та НП, котрі забезпечують освітній процес, повинні мати не менше чотирьох досягнень у професійній діяльності за останні 5 років, визначених п. 38 зазначених Ліцензійних умов. Порівняння даних, відображених у Таблиці 2 "Зведена інформація про викладачів ОП" як обов'язкового додатку до ВСО, з іншою доступною інформацією, зокрема, про НПП випускової кафедри психології

та педагогіки, наведеними на відповідній сторінці на сайті НаУКМА, вказує на неповноту заповнення відповідної таблиці. Для прикладу, у ст. викладача О. Яковенко, котра на період проведення акредитації (відомості СО) не мала наукового ступеня та/чи вченого звання, у зазначеній таблиці не описано її спеціальність за дипломом ВО. І хоча відповідну інформацію, що вона є випускницею відділення психології філософського факультету Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка (назва ЗВО - на момент здобуття освіти НПП), можна знайти на згаданій сторінці кафедри (<http://surl.li/scpdy>). Тож ЕГ вважає, що для зручності та ефективності роботи подальших комісій таблиця потребує свого більш ретельного заповнення. Аналогічне стосується ст. викл. О. Брик. Крім того, у розділі таблиці з даними про ст. викл. Л. Айвазян не описано жодної наукової публікації згаданої НПП. Спеціальний пошук за ключовими словами в мережі Інтернет дає змогу переконаватися, що такі публікації є, але не за останні 5 років (наприклад, за 2014 рік - <http://surl.li/scqvl>). Також ЕГ звертає увагу на наявність за період проведення акредитаційної експертизи наукових публікацій деяких НПП, котрі забезпечують викладання окремих нормативних ОК, не відповідають і навіть не дотичні до їх змісту. Наприклад, викладання ОК "Анатомія та еволюція нервової системи людини" забезпечує ст. викл. В. Мартиненко, наукові праці якої виконані виключно у сфері генетики, причому не генетики людини, а генетики рослин (<http://surl.li/scpyb>). Також, викладання ОК "Зоопсихологія та порівняльна психологія" забезпечує проф. І. Бушай, котрий має достатньо високий індекс цитування і чимало актуальних публікацій (<http://surl.li/scqon>), проте жодна з них не є дотичною до сфери досліджень зоопсихології та порівняльної психології. З усім тим, і це підтверджує навіть процедура та результати обговорення ОП на розширеному засіданні випускової кафедри 02.02.2024 року (<http://surl.li/sbwpvx>), Зоопсихологія та порівняльна психологія - одна з базових у підготовці психолога.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

У ЗВО діє затверджене у квітні 2021 року "Положення про порядок обрання та прийняття на роботу НПП НаУКМа" (<http://surl.li/qtfnh>). Відповідно до Положення, для організації проведення конкурсу наказом президента НаУКМА створюється конкурсна комісія у складі голови, заступника голови, секретаря та членів комісії. Етапи проведення конкурсу: публікація оголошення про проведення; прийом документів від осіб, котрі бажають взяти участь у конкурсі, та їх попередній розгляд на відповідність встановленим професійно-кваліфікаційним вимогам до посади; відбір кандидатів. Оголошення про проведення конкурсу доводиться до відома працівників НаУКМА шляхом розміщення на сайті ЗВО. В Положенні також є уточнення: "В разі конкурсного відбору на посади завідувачів кафедр, директора наукової бібліотеки оголошення також публікується у друкованих ЗМІ". На думку ЕГ, публікація у ЗМІ оголошення про початок конкурсного відбору не тільки на зазначені посади, а й на всі посади НПП, які є вакантними, розширила б коло інформування потенційно зацікавлених осіб і стала б додатковим свідченням демократизму, прозорості, відкритості НаУКМА як базових цінностей її функціонування (<http://surl.li/dwdzd>). В оголошенні про проведення конкурсу мають бути зазначені: повне найменування Університету, місцезнаходження (поштова адреса), електронна адреса та номер контактного телефону; назва посади, на яку оголошено конкурс; перелік необхідних документів; строк подання документів (не менш ніж 30 календарних днів із дня оголошення про проведення конкурсу). На період проведення акредитаційної експертизи ОП на сайті ЗВО був доступний "Перелік посад НПП, на які оголошено конкурс у 2023 році" (<http://surl.li/scsdz>). Відповідні оголошення містять усі визначені Положенням необхідні складові. На початку оголошень також є примітка, в якій увага потенційних конкурсантів звертається на те, що "при заміщенні посад "завідувач кафедри", "професор", "доцент", "старший викладач", "асистент" перевагу може бути надано кандидатам, які за останні 5 років мають публікації у виданнях, що індексуються у Scopus та Web of Science Core Collection". У зазначеному оголошенні (за 2023 рік) було заявлено 8 вакансій на кафедрі психології та педагогіки: на посаду доцента - 6, старшого викладача - 2 та асистента - 1. Серед додаткових вимог від кафедри, які офіційно вказані до всіх претендентів, незалежно від зазначеної посади: досвід викладання у ЗВО та володіння інтерактивними методами навчання. Представниця адмінперсоналу Університету - нач. відділу кадрів Т. Полторак, під час онлайн-інтерв'ювання зазначила, що на момент проведення акредитаційної експертизи ОП у закладі відбувалася тільки підготовка до проведення конкурсу, тому відповідне оголошення за 2024 рік ще не оприлюднене. Віце-президент НаУКМА В. Ожоган додав, що в сучасних умовах зростають вимоги до рівня володіння англійською мовою НПП (B2 або навіть C1), хоча наразі двомовне викладання окремих ОК забезпечується через запрошення іноземних лекторів.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Відповідно до "Положення про ОП підготовки здобувачів ВО в НаУКМА" (<http://surl.li/bivxx>), всі ОП в Університеті підлягають щорічному моніторингу, який здійснюють гарант ОП і робоча група за участі, зокрема, роботодавців через їх опитування та інші способи отримання відгуків про ОП, які в подальшому враховуються та обумовлюють відповідні зміни в організації та реалізації освітнього процесу. Різні аспекти залучення роботодавців відображені, зокрема, в текстах рецензій на ОП: докт. філос. С. Богданова, проф. С. Грабовської, проф. Т. Данильченко, а також В. Харитоненка та І. Шурубури. Для прикладу, в рецензії на ОП голови ГО "Слова допомагають" В. Харитоненка зазначається наступне: "ГО має досвід успішного залучення студентів і випускників ОП до різних видів діяльності, які проводяться в межах різних проектів, що реалізуються нашою командою". Далі зазначається, що студенти ОП під керівництвом фахових представників ГО "успішно проводять дослідницькі процедури (зокрема, інтерв'ювання представників різних цільових груп - ветеранів та членів їх родин; вчителів, учнів та їх батьків; ВПО тощо)". У відповідь на додатковий запит ЕГ надані звіти про проходження різних видів практик здобувачами ВО, які також підтверджують активне залучення роботодавців до освітнього процесу на ОП. Для прикладу, у звіті здобувачки А.Б. про літню ознайомлювальну практику (на завершненні 1 року навчання), між іншим, зазначається, що, "після

опрацювання двох відео про Інститут психології ім. Г.С. Костюка та Інститут соціальної та політичної психології НАПН України, були запрошені гості з Інституту психології ім. Г.С. Костюка, які дуже інформативно відповіли на запитання й надали багато цікавої інформації". На онлайн-зустрічі з ЕГ були присутні наступні роботодавці: С. Богданов - керівник Центру психічного здоров'я та психосоціального супроводу в НаУКМА, доктор філософії з медицини; С. Грабовська - зав. кафедри психології Львівського національного університету ім. І. Франка; В. Харитоненко - голова ГО "Асоціація фахівців з розв'язання конфліктів та соціальної і психологічної підтримки "Слова допомагають"; О. Ільницька - працівниця консалтингового тренінг Центру "МАЛЕС" та Л. Копишинська - керівниця Центру практичної психології "Сімейний психолог". С. Богданов розповів, що його поєднане перебування у ролі одразу і викладача випускової кафедри, і роботодавця (як керівника Центру психічного здоров'я та психосоціального супроводу) надає широкі можливості залучення до реалізації освітнього процесу численних працівників згаданого Центру як психологів-дослідників і психологів-практиків (<http://surl.li/dxyuu>). Було зазначено, що актуальні результати, отримані за підсумками успішної реалізації спільних проєктів Центру, імплементуються у певні модулі ОК, проведення практик та ін. Ще, для прикладу, Л. Копишинська зазначила, що бакалаври-практиканти під керівництвом (супервізією) психологів її Центру мають змогу готувати і проводити тренінги - зокрема, для батьків.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Реалізація ОП передбачає систематичне залучення професіоналів-практиків до освітнього процесу. Насамперед, викладачі ОК на ОП є визнаними та сертифікованими професіоналами-практиками, що засвідчують як доступні на сайті резюме НПП, так і надані у відповідь на додатковий запит ЕГ копії відповідних сертифікатів та інших документів. Зокрема, проф. А. Гірник є сертифікованим (Міжнародним Медичним Корпусом в Україні) тренером із надання першої психологічної допомоги; доц. В. Чернобровкіна – сертифікованим (Блумберзькою школою громадського здоров'я Університету Джонса Гопкінса) тренером у програмі психологічної допомоги "СЕТА"; проф. І. Бушай - сертифікованим ("Європейським центром психотехнологій" у Болгарії) гіпнотерапевтом. Крім того, викладач С. Богданов є керівником Центру психічного здоров'я та психосоціального супроводу в НаУКМА, членом Віденського психоаналітичного товариства (МПА) та Української спілки психотерапевтів, котрий здобув науковий ступінь PhD у Медичному університеті Відня (<http://surl.li/dxyuu>); викладачка Л. Айвазян - керівником ГО "Психічне здоров'я: Об'єднатись, підтримати, допомогти". Представники здобувачів ВО на ОП, присутні на онлайн-зустрічі з ЕГ, підтвердили дуже високий практичний рівень своєї підготовки. Професіонали-практики, експерти та представники роботодавців, причому не тільки національного, а і світового рівня (іноземні фахівці), залучаються до викладання, насамперед, через регулярні "гостьові" лекції. Зі слів гаранта ОП проф. А. Гірника, проведення таких лекцій в НаУКМА стало "рутинною практикою". Це стосується, насамперед, "гостьових" лекцій на початку кожного навчального року для всіх здобувачів ВО в НаУКМА. В доданому до ВСО діючому навчальному плані як обов'язкові визначені 2 "гостьові" курси: перший - наприкінці 2 року навчання (під час "подовженого" 4 семестру) та другий - наприкінці 3 року навчання (під час "подовженого" 6 семестру). Зі слів гаранта, найкращим свідченням результативності такої співпраці (запрошення та залучення "гостьових" лекторів) стають методичні посібники, які видаються після проведення курсу і в подальшому використовуються як викладачами, так і здобувачами ВО. Для прикладу, за результатами викладання "гостьового" курсу "Зміцнення резилієнс громади та кризовий менеджмент в умовах надзвичайних ситуацій" (іноземними фахівцями Р. МакАлістером, Н. Рейнхольдтом, Л. Лістер спільно з О. Бойко) стали оприлюднені на сайті НаУКМА методичні матеріали до навчального курсу (<http://surl.li/sdviy>); курсу "Суїцидологія і превенція суїциду" (іноземними фахівцями Й. Сіквелендом, К. Лорентцен спільно з В. Чернобровкіною) - також методичні матеріали до відповідного навчального курсу (<https://ekmair.ukma.edu.ua/items/aalbb038-c51a-48e1-a7bf-2c444a2f99e7>). ЕГ констатує як позитивну практику за результатами проведеного "гостьового" курсу іноземними фахівцями видання відповідних методичних матеріалів та їх розміщення на сайті ЗВО для вільного ознайомлення зацікавленими особами.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

У ЗВО діє "Положення про підвищення кваліфікації та стажування ПП та НПП НаУКМА" (<http://surl.li/qtfnh>). Відповідно до Положення, розробленого в рамках діючого законодавства, ПП та НПП НаУКМА зобов'язані постійно підвищувати свій професійний рівень, проте не рідше одного разу на 5 років. У відповідь на додатковий запит ЕГ (оскільки у відповідній Таблиці як додатку до ВСО не відображено відомості про стажування, інші форми підвищення кваліфікації усіх НПП на ОП) надано копії сертифікатів та інших документів, які підтверджують виконання зазначеної вимоги як обов'язкової. Наприклад, проф. каф. А. Боднар у період з 01.11.2022 року по 01.02.2023 року пройшла стажування на кафедрі педагогіки та психології дошкільної освіти факультету педагогіки, психології та соціальної роботи ЧНУ імені Юрія Федьковича в обсязі 180 год. (6 кр.) та з теми "Актуальні проблеми професійного самовизначення здобувачів ВО", що засвідчено довідкою від 08.02.2023 року № 0215-222. Крім зазначеного Положення, у червні 2018 року затверджена "Концепція професійного розвитку НПП та ПП НаУКМА" (<http://surl.li/eqnga>). Документом передбачалося створення: Ради з розвитку викладачів і Центру професійного розвитку викладачів. Відповідно до наданої гарантом ОП додаткової інформації, Рада з розвитку викладачів у ЗВО досі не створена. Але створена Школа професійного розвитку викладачів НаУКМА, яка пізніше увійшла до складу Центру забезпечення якості освіти в НаУКМА (<http://surl.li/eahgn>). Серед заходів, які провів Центр: у 2022 році - V Конференція з викладацької майстерності НаУКМА «Якісне викладання під час війни: місія здійсненна?»; у 2023 році - VI Конференція викладацької майстерності «Самозарадність викладачів та студентів» (<http://surl.li/sdtla>),

тренінг «Дистанційне викладання з використанням платформи DistEdu» для 45 викладачів з усіх факультетів НаУКМА; у лютому 2024 року разом із ТОВ «ПЛАГІАТ» - вебінари на тему «Система StrikePlagiarism.com. Перевірка робіт у системі, інтерпретація та оцінка Звіту Подібності». Під час онлайн-інтерв'ювання НПП, котрі забезпечують викладання ОК на ОП, підтвердили свою участь у зазначених заходах. Також у 2023 році проведено тренінг «Зворотний зв'язок з Mentimeter» для викладачів з усіх факультетів НаУКМА. 10 викладачів, у тому числі гарант ОП, проф. А. Гірник, отримали безкоштовні повні ліцензії Mentimeter на півроку в рамках співпраці з компанією Mentimeter. Крім того, в 2023 році в НаУКМА відбувся семінар «Актуальні проблеми забезпечення якості вищої освіти» за участі представників Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти та НПП Університету. Від січня 2024 року в ЗВО уведено в дію "Положення про оцінювання результатів професійної діяльності НПП і ПП НаУКМА" (<http://surl.li/sdttv>), яким передбачено регламентацію порядку організації та проведення зазначеного оцінювання у ЗВО. Метою такої регламентації, стала, між іншим, необхідність реалізації принципів прозорості та об'єктивності в оцінюванні професійної діяльності НПП.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Функціонування системи заохочення викладачів визначене, насамперед, Стратегією розвитку НаУКМА (<http://surl.li/dwdzr>). У її розділі "Освіта", у п. 10 проголошується: "Забезпечити гідні умови праці, конкурентоспроможну її оплату та соціальний пакет як критично необхідні складові для залучення до науково-освітньої діяльності високопрофесійних талановитих особистостей та розвитку наявних науково-педагогічних колективів". Більш конкретизовано це розкривається у Статуті НаУКМА (<http://surl.li/sdukf>): у п. 7.6, згідно з яким НПП Університету мають право "одержувати житло, у тому числі, службове, в установленому законодавством порядку", "на творчу відпустку" та ін. Матеріальні засади стимулювання НПП обумовлені діючим "Колективним договором НаУКМА на 2021-2025 рр." (<http://surl.li/sduqn>). Так, у п. 4 Договору зазначається: "Президент має право в межах фонду заробітної плати, затвердженого в кошторисі доходів і видатків Університету, встановлювати працівникам розміри доплат і надбавок до них", а також "затверджувати порядок і розміри преміювання працівників відповідно до їх особистого внеску в загальні результати роботи Університету". У відповідь на додатковий запит ЕГ надані копії наказів на преміювання викладачів ОК на ОП за публікаційну та іншу активність. Так, упродовж крайніх 5 років за публікації в міжнародних журналах були премійовані викладачі кафедри психології та педагогіки: С. Богданов (наказ № 31 від 2020 р., наказ № 310 від 2021 р.), С. Богданов, А. Гірник, В. Чернобровкіна (наказ № 604 від 2021 р.). Також ухвалою Вченої Ради НаУКМА "Про присудження премій за міжнародні наукові публікації" (протокол № 6 від 2023 р.) премійовані викладачі С. Богданов, А. Гірник, В. Чернобровкіна. Нематеріальні заохочення визначені, насамперед, "Положенням про відзнаки та нагороди НаУКМА" (<http://surl.li/sdusm>). Серед внутрішніх таких нагород - почесна відзнака "Медаль Святого Петра Могили" (<http://surl.li/sdutk>), яка є найвищою в НаУКМА нагородою і вручається "за багаторічну (не менш як 10 років) бездоганну працю в Університеті", а також почесне звання "Заслужений працівник НаУКМА" (<https://www.ukma.edu.ua/index.php/about-us/sogodennya/vidznaky-ta-nahorody/415-vnutrishni-nahorody-naukma/zasluzheniy-pratsivnyk-naukma>), яке присвоюється працівникам Університету, насамперед, за "безперервну віддану роботу в НаУКМА понад 20 років". Зазначені нематеріальні заохочення у січні 2024 року доповнені "Положенням про оцінювання результатів професійної діяльності НПП і ПП НаУКМА" (<http://surl.li/sdttv>), одним з основних завдань уведення в дію якого стало "мотивувати до підвищення професійної кваліфікації та покращення якості підготовки здобувачів ВО". Крім того, згідно з "Концепцією внутрішнього забезпечення якості навчання і викладання", в НаУКМА щорічно проводиться конкурс "Викладач року", а його переможці отримують грошові премії. Щоправда, зі слів учасників відповідної фокус-групи, викладачі випускової кафедри у такому конкурсі участі ще не брали.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

За результатами викладання "гостьових" навчальних курсів іноземними фахівцями спільно з викладачами випускової кафедри видаються навчально-методичні рекомендації, які оприлюднюються на сайті ЗВО; до прикладу, це стосується курсу "Зміцнення резилієнс громади та кризовий менеджмент в умовах надзвичайних ситуацій", проведеного О. Бойко спільно з Р. МакАлістером, Н. Рейнхольдтом, Л. Лістер.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

1. Наукові публікації окремих НПП не дотичні до змісту тих ОК, викладання яких вони забезпечують на ОП: це стосується таких ОК як «Анатомія та еволюція нервової системи людини» і «Зоопсихологія та порівняльна психологія». Рекомендації: 1. Особам, відповідальним за оголошення та проведення конкурсу на вакантні посади НПП, до початку наступного (2024-2025) навчального року розглянути можливість оприлюднення інформації про вакантні посади в НаУКМА на інших, окрім сайту ЗВО, інтернет-, медіаресурсах.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

ОП «Психологія» назагал достатньою мірою відповідає підкритеріям 6.2, 6.3, 6.4, 6.5 та 6.6. Разом із тим, за підкритерієм 6.1 встановлено, що наукові публікації окремих викладачів на ОП не відповідають змісту тих ОК, які вони викладають на ОП. Це стало вирішальним для встановлення рівня відповідності ОП критерію 6 за оцінкою В. Запропоновані рекомендації слугуватимуть подальшому розвитку та удосконаленню освітнього процесу на ОП.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Згідно зі Статутом НаУКМА (<http://surl.li/oxdzc>) «фінансування здійснюється за рахунок коштів державного бюджету на умовах державного замовлення на оплату послуг з підготовки фахівців, наукових і науково-педагогічних кадрів, на умовах державного замовлення на наукові дослідження, розробки тощо; на умовах виконання зобов'язань у сфері міжнародного науково-технічного співробітництва; на умовах інших бюджетних програм, а також та за рахунок інших джерел, не заборонених законодавством, з дотриманням принципів цільового та ефективного використання коштів, публічності та прозорості у прийнятті рішень». У результаті відеоогляду матеріально-технічної бази ВНЗ ЕГ переконалася, що інфраструктура та матеріально-технічні ресурси ЗВО дійсно сприяють досягненню цілей ОП та ПРН. У закладі створена власна дистанційна платформа DistEdu (<http://surl.li/qeovo>). Здійснити вхід на цю платформу може будь-який студент НаУКМА при наявності кодового слова. Особливістю її є те, що кожен студент може бачити лише власні оцінки. У ЗВО навчальний простір освітньої програми (4 корпус) створює можливості для спілкування та навчання здобувачів завдяки 3 спеціалізованим аудиторіям для проведення лекційних і семінарських занять; комп'ютерному класу на 25 місць. Також навчальні заняття проводяться на базі Центру психосоціальної реабілітації НаУКМА (корпус за адресою: вул. Дмитра Годзенка, 2/4), де є спеціально обладнані аудиторії для проведення тренінгових і арттерапевтичних занять, занять з арттерапії, кімната для групових терапевтичних занять з дітьми, кабінет індивідуального консультування. Зараз робота Центру здійснюється в двох напрямках: надання психосоціальної допомоги; навчання та консультування психологів, соціальних працівників тощо. Свою діяльність Центр розпочав у 2015 році (<http://surl.li/sbrzi>). Під час навчання здобувачі мають змогу користуватися приміщеннями та обладнаними аудиторіями 9 навчальних корпусів НаУКМА, Науковою бібліотекою НаУКМА (16 читальних залів), Американською бібліотекою ім. В. Китастого НаУКМА (3 читальні зали), Бібліотекою Антоновичів (4 читальні зали), Інтернет зала (32 місця), простором для спілкування і групової роботи НаУКМА. Наукова бібліотека НаУКМА є головним ресурсним центром наукової та освітньої діяльності. (<http://surl.li/sbrzs>). Загальний фонд бібліотеки налічує 877 910 прим., розвивається електронний фонд (власна електронна бібліотека, інституційний репозитарій eKMAIR тощо). Навчально-методичне забезпечення наявне у публічному доступі на платформі, де здобувач може з ним ознайомитися (<http://surl.li/sbrzs>). Фінансовими та матеріально-технічними ресурсами повністю забезпечується освітній процес. Стан приміщень відповідає діючим Ліцензійним умовам.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Наукова бібліотека НаУКМА – інформаційний, навчальний, науково-дослідний, культурно-освітній, просвітницький структурний підрозділ Національного університету «Кієво-Могилянська академія». Відповідно до Правил користування Науковою бібліотекою НаУКМА (<http://surl.li/sbsar>) «Користування Бібліотекою є безкоштовним для студентів, професорсько-викладацького складу та співробітників НаУКМА. Для сторонніх читачів користування послугами Бібліотеки є платним. Перелік платних послуг, що надає Бібліотека, та розмір їх оплати визначаються у встановленому порядку відповідно до окремих регламентуючих документів НаУКМА». Для випускників, вільних слухачів вартість складає - 100 грн, студентів інших ВНЗ - 200 грн, сторонніх користувачів - 400 грн. У разі порушення термінів користування документами Бібліотеки користувач позбавляється права користуватися Бібліотекою до повного повернення всіх заборгованих матеріалів та сплати пені (розмір пені регулюється відповідним Наказом НаУКМА). Заборгованим вважається документ з 00.00 год. наступної доби. (<http://surl.li/sbsbm>). При порушенні Правил користування читач позбавляється права відвідувати бібліотеку на термін, що визначається адміністрацією Бібліотеки. У своїй роботі бібліотека дотримується принципів забезпечення відкритості та різноманітності. Відповідно до Положення про наукову бібліотеку Національного університету «Кієво-Могилянська академія» (<http://surl.li/sbsce>) «Забезпечення відкритості: Бібліотека підтримує принципи академічної свободи. Забезпечення різноманітності: Бібліотека поважає усі потреби та запити користувачів університетської громади, цінує різноманітність своїх колекцій». Бібліотека співпрацює із вітчизняними та

закордонними бібліотеками, фондами підтримки та іншими установами в галузі інформації, документації бібліотечної справи тощо на основі договорів та угод із питань комплектування бібліотечно-інформаційних ресурсів та бібліотечно-інформаційного обслуговування. Під час проведення дистанційної акредитаційної експертизи академічний персонал та студенти підтвердили, що користування бібліотекою є безкоштовним. Заступник директора Наукової бібліотеки зазначила, що оновлення фондів бібліотеки відбувається постійно. Основне джерело наповнення фонду – це дарунки. Нових виданих друкованих наукових джерел на разі немає через поточну ситуацію у країні. В основному надається безоплатний доступ до електронних баз даних або тестовий доступ на період воєнного стану. Бібліотека забезпечує здобувачів та НПП передплаченими фаховими періодичними виданнями, а також надає доступ до наукометричних баз даних Scopus, Web of Science.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Територія університету – це безпечне середовище, яке обладнане засобами моніторингу та підтримки безпеки здобувачів та співробітників. У гуртожитках та корпусах наявні відеореєстратори, прохід на територію КМА передбачає проходження через варту охорони університету. У ЗВО навчальний простір освітньої програми надає можливості для спілкування та навчання здобувачів завдяки обладнаним аудиторіям, наявному простору для комунікації, читацьким залам, конференц-залам, приміщенням Центру психосоціальної реабілітації та Культурно-мистецького центру (КМЦ), що допомагають у сприянні саморозвитку, спілкуванні та груповій роботі. (<http://surl.li/dzyyf>). На базі Культурно-мистецького центру працюють творчі студії під керівництвом співробітників КМЦ та студентські організації. Студентські організації (Бадді НаУКМА, Дебатний клуб НаУКМА, Еко-клуб «Зелена хвиля», Музичний простір «Кут», Туристичний клуб «Стрім», «Та Могилянська», «Спудейський вісник», Могилянська театральна спільнота, тощо) (<http://surl.li/dzyyk>); Є також Центр соціально-психологічної адаптації, де студенти можуть безкоштовно отримати фахову психологічну допомогу. (<http://surl.li/sbsey>). Центр психосоціальної реабілітації (<https://kmarehab.com/317-2/>); (<https://www.facebook.com/kmarehab/>). Його метою є надання допомоги людям, котрі постраждали внаслідок військової агресії. Завдяки допомозі компанії ТОВ «Інфопульс-Україна» був здійснений ремонт усіх приміщень Центру. Науково-дослідний центр кінематографічних студій (<http://surl.li/sbSDK>) створений із метою стимулювання розвитку в Україні теоретичної думки в галузі кіно, поширення досліджень з історії кіно. Крім цього, результати досліджень та інші матеріали центру використовуються в навчальному курсі «Кіномистецтво». Видається український мистецький журнал «Кіно-Театр». У медичній частині (корпус №1) лікар терапевт і медсестра надають невідкладну та кваліфіковану лікарську допомогу. У зв'язку із повномасштабним вторгненням РФ освітня діяльність регулюється Наказом №282 від 31 серпня 2023 року Питання організації освітнього процесу та безпеки у разі оголошення повітряної тривоги, відключення електроенергії, відсутності інтернет-зв'язку в умовах воєнного стану (<http://surl.li/sdqpn>). На зустрічі зі студентським самоврядуванням ЕГ пересвідчилося, в університеті є підвальна система з укриттями. У самому кампусі діє система розподілу людей по корпусах: є чітка інструкція, що ті, хто знаходиться у певній категорії корпусів можуть скористатися підвальними приміщеннями НаУКМА з тих, що обладнані, а інша частина відправляється до бізнес-центру з яким є домовленість. Також використовується школа, що навпроти гуртожитку на Троєщині. У ході організаційної зустрічі гарант зазначив, що на ОП «Психологія» під час повітряної тривоги немає змоги продовжувати навчальний процес в укритті через відсутність належного обладнання, на відміну від інших ОП.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітня підтримка здобувачів забезпечується шляхом створення навчально-методичного і матеріально-технічного забезпечення, підбором до складу ОП фахівців з досвідом академічної і практичної роботи, сприяння створенню атмосфери підтримки їхніх ініціатив, пов'язаних з навчанням і практичною діяльністю, увагою до їхніх освітніх запитів. Соціальна підтримка студентам надається Центром соціальної роботи адаптації та підтримки студентів (Центр САПС) НаУКМА (<http://surl.li/dzyzb>). У Центрі САПС здобувачі мають можливість отримати індивідуальні консультації професійного соціального працівника з питань: отримання соціальної підтримки від університету, соціальної адаптації, міжособистісних стосунків, академічної успішності, тайм-менеджменту та продуктивності, способу життя. Комунікація ведеться через чат-бот у телеграмі (<http://surl.li/sdrtk>). Відповідно до «Порядку використання коштів, передбачених для надання матеріальної допомоги та заохочення студентів і аспірантів НаУКМА» здобувачі мають право отримати матеріальну допомогу на підставі заяв, підтверджувальних документів і рішення Стипендіальної комісії НаУКМА, надання місця для проживання в гуртожитках НаУКМА та поліпшення побутових умов в гуртожитках. НаУКМА постійно приділяє увагу розвитку соціальної сфери. Всі здобувачі, які мають підстави для додаткової соціальної або фінансової підтримки, отримують її. Інформаційна підтримка надається через: сайт НаУКМА (<http://surl.li/htgbl>); низку сторінок підрозділів НаУКМА у соціальних мережах; розсилку повідомлень на персональні корпоративні скриньки (корпоративна пошта Office 365, календарі, спільна робота з документами та ін.); платформу дистанційного навчання DistEdu; підтримку і допомогу у пошуку і аналізі інформації від Наукової бібліотеки НаУКМА (<http://surl.li/sbsea>). Консультативна підтримка здобувачів здійснюється шляхом проведення на постійній основі консультацій: викладачами кафедри безпосередньо у навчальній аудиторії чи на кафедрі у процесі навчання; викладачами і співробітниками НаУКМА за графіком консультацій; відділом міжнародного співробітництва НаУКМА (<http://surl.li/eunrs>); Центром кар'єри та працевлаштування випускників НаУКМА (<http://surl.li/dxyul>); відділом по роботі з випускниками НаУКМА (<http://surl.li/qaqhc>); співробітниками КМЦ; Центром соціально-психологічної адаптації (<http://surl.li/dxyuu>). На зустрічі з академічним персоналом ОП Чернобровкіна В.А. зазначила, що організаційна підтримка здійснюється

завдяки комунікації студентів і викладачів через корпоративну пошту. Також вона зазначила, що у межах своїх курсів надає посилання для реєстрації на курси суїцидології. На ці курси записувалися студентами різних спеціальностей. Надається інформація студентам на ресурси безкоштовної психологічної допомоги.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Відповідно до Порядку Супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у Національному університеті «Києво-Могилянська академія», що був наданий на запит ЕГ, у навчальних корпусах №№1,3,4,5 було встановлено зовнішні пандуси і поручні біля входу зовні і всередині будівель та біля сходових клітин (2016-2017 рр.). У частині доступності до будівель та приміщень для маломобільних груп населення (МГН), в тому числі осіб з інвалідністю, з порушенням зору, слуху та опорного руху. Встановлено спеціальні сантехнічні кабінки для осіб з інвалідністю в кількості 16 одиниць у 8-ми навчальних корпусах. (Встановлено 2 сантехнічні кабінки в туалетах КМЦ в 2017р.) У 2019-2020 рр. було проведено експертне обстеження пасажирських ліфтів в гуртожитках за наступними адресами: вул. М. Цветаєвої, 14Б, вул. І. Кудрі, 31а, вул. Харківське шосе, 17 і по результатам обстеження кожного з них було укладено Договір із Спеціалізованою підрядною організацією на ремонт і введення в експлуатацію. У 12 навчальних корпусах встановлено 14 одиниць пандусів. (2019-2020 рр.) У корпусі № 4 влаштований спеціальний санітарний вузол. На період роботи приймальної комісії будівля, де вона розміщена, обладнується мобільним пандусом. У ЗВО проведено попереднє обстеження навчальних корпусів № 3, 4, 6, КМЦ та гуртожитку по вул. Олександри Екстер, 14б для безперешкодного доступу до будівель університету осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Наразі ведуться переговори з керівництвом ПАТ «КиївЗНІЕП» щодо кошторису вартості робіт. Під час зустрічі 1 президент НаУКМА Квіт С.М. зазначив, що коли у ВНЗ не було належного обладнання для осіб із особливими освітніми потребами, то їх підтримка здійснювалася за допомогою уважного і чуйного ставлення з боку викладачів. Зараз в університеті приділяється увага питанню інклюзивності. Було відкрито ліфт у гуртожитку на Троєщині.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

У ВНЗ існує чітка і зрозуміла політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій, що підтверджується відповідною нормативною документацією, яка знаходиться у вільному доступі на сайті університету. Дана політика і процедури регламентуються Положенням про політику протидії дискримінації, сексуальним домаганням, булінгу в Національному університеті «Києво-Могилянська Академія». (надано на запит ЕГ, так як на сайті було застаріле посилання на дане положення). «НаУКМА засуджує насильство і дискримінацію, сексуальні домагання, булінг (цькування) у трудових відносинах, в освітньому процесі та зобов'язується сприяти протидії цим явищам» – згідно з Положенням. З метою запобігання дискримінації, сексуальним домаганням, булінгу у НаУКМА заборонені: дискримінаційні висловлювання, утиски, мова ненависті, булінг (цькування), систематичність (повторюваність) діяння, наявність сторін: кривдник (булер), потерпілий (жертва булінгу), спостерігачі (за наявності), дії або бездіяльність кривдника, наслідком яких є заподіяння психічної та/або фізичної шкоди, приниження, страх, тривога, підпорядкування потерпілого інтересам кривдника, та/або спричинення соціальної ізоляції потерпілого. У ЗВО працює Комітет протидії дискримінації, сексуальним домаганням, булінгу. У разі виявлення порушень інформація надається комітету через електронну поштову скриньку керівнику по роботі зі студентами та/або керівнику студентського відділу кадрів/відділу кадрів та роботи з персоналом. Окрім засобів електронної комунікації, повідомлення про булінг може бути поданим в усній та/або письмовій формі. Про випадки булінгу може бути повідомлено як стороною булінгу, так і учасниками освітнього процесу, які вважають, що вчинено булінг (цькування). Під час зустрічі зі студентським самоврядуванням ЕГ з'ясувала, що процедура вирішення конфліктних ситуацій є ієрархічною: рівень староста-викладач, рівень кафедри, рівень деканату, загальноуніверситетський рівень. Зазвичай 90% випадків вирішується на рівні староста-викладач, іноді доходить до рівня кафедри. У гуртожитку процедура вирішення конфліктних ситуацій відбувається наступним чином: мешканці гуртожитку звертаються до старости, як посередника. Якщо конфлікти виходять за межі гуртожитку, то залучається медіаційна служба.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

1. DistEdu – власна уніфікована дистанційна платформа, що адаптована під потреби могилянців. 2. Розвиток студентоцентрованого підходу шляхом забезпечення освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та психологічної підтримки, особливо примітно функціонування Центрів: психосоціальної реабілітації, соціально-психологічної адаптації, кар'єри та працевлаштування випускників.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

1. Відсутність належно обладнаного укриття для здобувачів аналізованої ОП, щоб вони були спроможні продовжити освітній процес під час повітряної тривоги. Рекомендації: 1. Розвивати матеріально-технічну базу, посилюючи безпеку здобувачів, з урахуванням створення умов для продовження навчання під час повітряних тривог.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Матеріально-технічна база та навчально-методичні ресурси в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» забезпечують досягнення цілей та ПРН аналізованої ОП. Доступ до послуг, що надається ЗВО, для учасників освітнього процесу є безкоштовним. Університет дає можливість здобувачам отримувати актуальну освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку. У ЗВО належним чином налагоджений процес реалізації ОП для осіб із особливими освітніми потребами. Усі учасники освітнього процесу обізнані стосовно процедур вирішення та запобігання конфліктних ситуацій. ОП «Психологія» цілком відповідає підкритеріям 7.1, 7.2, 7.4, 7.5, 7.6, за підкритерієм 7.3 недоліком є відсутність належно обладнаного укриття для продовження освітнього процесу під час повітряної тривоги. Тому ЕГ дійшла висновка, що даний критерій відповідає рівню В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регламентуються відповідними нормативними документами, зокрема Положенням про внутрішнє забезпечення якості освіти в НаУКМА (<http://surl.li/rklxh>) і Концепцією внутрішнього забезпечення якості навчання і викладання (<http://surl.li/dzzfn>). Згідно з ними «питання, пов'язані з переглядом (оновленням, вдосконаленням, створенням нових) навчальних курсів та освітніх програм розглядаються спочатку на засіданнях кафедр (щонайменше один раз на рік), факультетів та Вченої ради НаУКМА. На такі засідання кафедр запрошуються зацікавлені студенти, випускники і працевдавці. Кафедри можуть ініціювати такі розгляди за потреби: з власної ініціативи або внаслідок результатів студентських опитувань, а також зовнішніх стейкхолдерів». Унаслідок процедур розроблення, затвердження та моніторингу ОП можуть бути ухвалені наступні рішення: удосконалення ОП, запровадження нових дисциплін, що відповідають ринку праці і пов'язані з вимогою організації наукових досліджень та потрібні для персонального розвитку студентів НаУКМА, пропонуються дисципліни, що викладаються англійською мовою, вдосконалюються та приводяться у відповідність до європейських стандартів навчально-методичні матеріали із забезпечення дисциплін. Центром забезпечення якості освіти проводиться регулярний моніторинг якості навчальних курсів і викладання шляхом онлайн-опитувань студентів, викладачів, роботодавців і випускників. Аналіз РП дисциплін і навчально-методичних матеріалів здійснюється Навчально-методичним центром. Навчально-методичною комісією, Комітетом із якості Вченої ради та самою Вченою радою розглядаються питання якості навчання і викладання та організації освітнього процесу. Упродовж реалізації ОП вона удосконалювалася та видозмінювалася, що відображено в матеріалах ВСО, протоколах кафедр: протоколу № 2 від 02.02.2024 (зведена таблиця, що наявна на сайті ЗВО); витяг з протоколу № 10 від 29.09.2023 і витяг з протоколу № 12 від 01.12.2023, що були надані на запит ЕГ. Зокрема, у ході одного таких обговорень було прийнято рішення про переведення таких дисциплін як «Основи індивідуального консультування» і «Основи психологічного тренінгу» до переліку нормативних. Ініціатором такої пропозиції є випускник освітньої програми. Також процедура розроблення затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП регламентується такими нормативними документами: Положення «Про організацію освітнього процесу у НаУКМА» (<http://surl.li/elwfvz>), Положення про освітні програми підготовки здобувачів вищої освіти в Національному університеті «Києво-Могилянська академія» (<http://surl.li/bivvxx>), Положення «Про гарантії освітньої/освітньо-наукової програм у НаУКМА» (<http://surl.li/sbjte>) тощо.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

За результатами проведених онлайн-зустрічей з фокус-групами, ЕГ констатує наступне: здобувачі ВО та органи студентського самоврядування безпосередньо залучені до процесів забезпечення якості освітнього процесу та навчання загалом, зокрема долучаються до процесу періодичного перегляду освітньої програми та окремих дисциплін. Дане право на рівні локальних нормативно-правових актів ЗВО регламентується «Концепцією внутрішнього забезпечення якості навчання і викладання НаУКМА» (<http://surl.li/sbucz>), відповідно до якого студентська колегія бере продуктивну участь у процесах управління якістю освіти НаУКМА так само як і Центр кар'єри та працевлаштування випускників НаУКМА (<http://surl.li/dxyyl>); Положенням про студентське самоврядування (<http://surl.li/sbusl>). Представники органів студентського самоврядування (<http://surl.li/dxyue>) задіяні до локального моніторингу ОП у співпраці з науково-педагогічними працівниками кафедри. Здобувачами ініціюється розгляд актуальних освітніх проблем, актуалізуються тематичні навчально-професійні пропозиції із перспективою їхнього впровадження; аналізуються результати моніторингу з питань формування та вдосконалення ОП (розширене засідання кафедри Протокол №2 від 02.02.2024 р., зустріч 30.01.2024 робочої групи зі студентами 3-го курсу в процесі громадського обговорення ОП Психологія). Представники здобувачів є у Комітеті з якості освіти в НаУКМА, де розглядаються питання внутрішнього забезпечення якості освіти (ініціюють розгляд актуальних освітніх питань, ознайомлюються з нормативними матеріалами та документами про освіту на предмет власної професійної компетенції, аналізують формування системи забезпечення якості освіти). Кожного триместру проводиться загальне опитування студентів щодо кожної дисципліни, де можна залишити відгук, котрий анонімно передається на кафедру і зазвичай враховується (підтверджено на зустрічах зі студентським самоврядуванням і здобувачами). В університеті діє система QA, за якою відбувається опитування, що започатковане з 2016-2017 н.р. Також, відповідно, є прописана електронна система, у якій студенти проходять опитування. Ідентифікація відбувається за корпоративною поштою, тобто опитування можуть пройти тільки студенти. Методологія розроблена у 2016-2017 році. Опитувальники допомагали розробляти соціологи. Відповідно до викликів, які надходять (COVID-19, війна) питання дещо змінюються, оновлюються за потреби. Технічний супровід здійснюється Інформаційно-обчислювальним центром. На зустрічі 7 підтвердила Ганна Волкова, керівник Центру забезпечення якості освіти.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

ЗВО співпрацює із такими установами: Центр психічного здоров'я НаУКМА (Богданов С.О), Громадська організація «Асоціація фахівців із розв'язання конфліктів та соціальної психологічної підтримки «Слова допомагають» (Харитоненко В.Г), громадська організація «Психічне здоров'я» (Айвазян Л.Ю), кафедра психології ЛНУ ім.Франка (Грабовська С.Л), кафедра психології Пенітенціарної академії України (Данильченко Т.В), Центр «Сімейний психолог» (Копишинська Л.О). На засіданнях кафедри обговорюються процес перегляду та оновлення ОП, після чого приймаються рішення стосовно пропозицій роботодавців. Зокрема, проаналізувавши протокол № 2 від 02.02.2024 (зведена таблиця), витяги із протоколів № 10 від 29.09.2023 та № 12 від 01.12.2023 можна зробити висновок, що роботодавці залучаються до періодичного перегляду ОП. Зокрема, у протоколі № 2 та рецензії від С.Л. Грабовської зазначено, що формування особливостей програми має бути сформульоване чіткіше, з урахуванням того, що студентам пропонується велика кількість курсів щодо розуміння і розв'язання конфліктів: «Основи конфліктології», «Психологія переговорів у конфліктах», «Психологія криз», «Вступ до медіації», «Практикум з медіації», «Кризовий менеджмент і превенція суїцидів». С.О.Богданов зазначає, що програма на практиці підтвердила свою ефективність, але водночас є можливості для її вдосконалення. Велика кількість вибіркового дисциплін з одного боку надає широкі можливості для вибору студентом цікавого для нього курсу, але, з іншого, через конкуренцію між курсами деякі з них роками не набирають тієї кількості бажаних, яка потрібна, щоб курс відбувся. Тому кафедрі було рекомендовано дещо скоротити кількість вибіркового дисциплін, вилучивши ті, які не читалися останніми роками. Дані пропозиції були враховані ЗВО. Також роботодавці надають свої бази для проходження практичної підготовки та формуванні спеціальних (фахових) компетентностей. Але разом із тим висувають певні вимоги. У ході зустрічі із роботодавцями, Копишинською Л.Ю озвучено наступне: готовність до роботи в команді, готовність стати практикуючим психологом, проф.етика; Ільницькою О. – мотив, допитливість, бажання та вільність мислення. Богданов С.О наголосив на прикладних аспектах: мати знання про основні методи дослідження, уміння працювати з даними, комунікативні консультантські та управлінські компетенції.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

У НаУКМА з 1994 р. функціонує Центр кар'єри та працевлаштування студентів та випускників (<http://surl.li/dxyyl>) та відділ міжнародного співробітництва НаУКМА (<http://surl.li/eunrs>). При службі Президента НаУКМА функціонує окремих напрям «комунікації із випускниками НаУКМА», що є одним із основних у діяльності Відділу стратегічного розвитку НаУКМА. Завданням напрямом є налагодження ефективної комунікації та взаємодії університету з випускниками, зокрема: поширення серед випускників достовірної та актуальної інформації про діяльність Академії, залучення їх до взаємодії з НаУКМА у створенні й реалізації проєктів, спрямованих на розвиток Академії та могилянської спільноти; співпраця з ГО «Асоціація випускників КМА» та іншими громадськими спілками випускників: інформаційна підтримка, взаємодія в організації та проведенні спільних проєктів, супровід проєктів Асоціації в НаУКМА. Кафедра психології і педагогіки вивчає кар'єрний шлях випускників ОПП підтримуючи особисті зв'язки з ними, наприклад, через соціальні мережі, виконання спільних проєктів на базі Центру психічного здоров'я НаУКМА і ГО «Слова допомагають». Є також досвід продовження випускниками ОПП навчання на наступному рівні освіти У ході зустрічі із випускниками було з'ясовано, що типовими траєкторіями працевлаштування є: консультативна практика, наукова сфера, медіа, PR-комунікації, творчі професії, не пов'язані з

психологією, координатор арт-центру, продовження навчання на магістратурі, HR, викладацька сфера. Окрім цього ЕГ з'ясувала, що випускники не були долучені до процедури перегляду та розробки ОП. Однак Анастасія Курцева (випускниця 2019 року) зазначила, що викладачі кафедри завжди відкриті до діалогу. Тому за потреби випускники завжди можуть висунути свої пропозиції щодо покращення, перегляду і розробки ОП. Діденко Марія (випускниця 2020) зазначила, що Чернобровкін В.М. запрошував її провести лекції для першокурсників, розповісти про свій професійний шлях.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Процедура вчасного реагування на виявлені недоліки в ОП регламентується Положенням про опитування (здобувачів вищої освіти, викладачів, співробітників, випускників, працедавців) (<http://surl.li/scjji>). п. 1.4. Згідно з цим Положенням, метою опитування здобувачів вищої освіти, викладачів, співробітників, випускників, працедавців є визначення поточного стану освітнього процесу й інших управлінських процесів, які впливають на забезпечення якості в НАУКМА, а також визначення шляхів досконалості (excellence). Щорічне оцінювання знань здобувачів регламентується Положенням про критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти у Національному університеті «Києво-Могилянська академія» (<http://surl.li/sckgv>). Відповідно до п.1.7. «Контрольні заходи з перевірки оцінювання знань та вмінь, набутих у процесі навчання, охоплюють: поточний контроль, підсумковий (семестровий) контроль, захист результатів практики, захист курсової роботи, атестація». Згідно з Положенням про оцінювання результатів професійної діяльності науково-педагогічних і педагогічних працівників Національного університету «Києво-Могилянська академія» (<http://surl.li/bjuug>) п.1.5. Система оцінювання ґрунтується на таких принципах: неупередженість та недискримінація; академічна доброчесність; об'єктивність і достовірність наданої інформації; компетентність та об'єктивність колегіального оцінювання; прозорість та систематичність оцінювання. У ЗВО функціонує Центр забезпечення якості освіти, який забезпечує дотримання державних стандартів вищої освіти та сприяє створенню належних навчально-методичних, організаційних умов організації освітнього процесу на факультетах. На кафедрі психології та педагогіки і загалом на факультеті охорони здоров'я, соціальної роботи і психології регулярно проводяться заходи із внутрішнього забезпечення якості надання освітніх послуг, зокрема перевіряється готовність силабусів навчальних дисциплін та їхня змістовна якість, рівень підготовки матеріалів для контролю знань (перевірка Гарантом ОП і членами проєктної групи ОП). За результатами останньої перевірки проєктною групою ОП виявлено недопрацювання в змісті силабусів (як приклад, у відповідності ПРН, зазначених в освітньому стандарті і ОП), які були оперативним чином усунені у робочому порядку. Серед зауважень до впровадження ОП є недостатньо регулярне оновлення Web-сторінки кафедри (як приклад: незавершений перелік публікацій викладачів за 2019-2024 рр.; доказова аргументація змін до ОП). Обговорення результатів перевірок відбувається на засіданнях кафедри після чого враховуються у освітній діяльності з реалізації ОП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Процедура акредитації ОП «Психологія» є вторинною. Уперше вона проводилася в 2019 році. Тоді комісією було вказано на необхідність запровадження міжнародної академічної мобільності для підвищення професійного рівня викладачів і студентів, викладання навчальних курсів англійською мовою, розширення міжнародного співробітництва у науково-освітній сфері, стажування НПП у зарубіжних університетах та наукових центрах; розширення практики підготовки спільних публікацій студентів і наукових керівників тощо. ЗВО були враховані зауваження і пропозиції під час попередньої акредитації. Було запроваджено гостьовий курс і гостьові лекції партнерів із зарубіжних університетів англійською мовою: Йохан Сіквеленд і Карі Евелін Лорентцен (Університетська клініка Акерсхус, Осло, Норвегія) – курс «Суїцидологія і превенція суїцидів», 2020-21 і 2021-22 навч. рр.; Ларс Лістер, (Університетська клініка Акерсхус, Осло, Норвегія) – лекції «Травма розвитку» і «Дитячі травми» в курсі «Психологічна реабілітація»; Кімберлі Хук (Harvard School of Public Health) – лекція «Діалектична поведінкова терапія». Є багато прикладів міжнародного співробітництва як в форматі академічної мобільності студентів, так і впровадження спільних наукових проєктів з університетами-партнерами з європейських країн та США (JHU; Harvard; Університет м. Осло Норвегія та ін.). Результати бакалаврських досліджень у вигляді статей (спільно з науковими керівниками) і тез публікуються у збірниках і журналах. Наприклад, Анастасією Курцевою (нині вип. 2019) та Чернобровкіним В.М. (зав. кафедрою психології та педагогіки) у репозитарії опубліковано результат спільного дослідження на тему: «Психологічні особливості молодих людей, орієнтованих на пошук шлюбного партнера через мережу Інтернет» (<http://surl.li/scmmf>).

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Культура якості ЗВО спрямована на постійний розвиток і вдосконалення ОП. Співпраця з академічним середовищем здійснюється відповідно до Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти НАУКМА (<http://surl.li/dzvpq>). Згідно з п. 6.1.7 даного положення: «Забезпечення якості освіти НАУКМА функціонально спирається на принципи децентралізації, автономії та ініціативності всіх підрозділів, викладачів і співробітників.

Особливе значення має автономія викладача в організації викладання навчальних курсів, визначенні принципів роботи академічної групи, термінів поточного і підсумкового контролю та умов оцінювання». Регулярний моніторинг якості викладання, навчальних курсів та ОП здійснюється ЦЗЯО у співпраці з кафедрами, факультетами, студентським самоврядуванням за допомогою онлайн-опитування студентів. Питання перегляду (оновлення, вдосконалення, створення нових) навчальних курсів та ОП спочатку розглядаються на засіданнях кафедр (щонайменше 1 раз на рік), а вже пізніше – факультетів, Вченої ради НаУКМА. На такі засідання кафедр запрошуються зацікавлені студенти, випускники і працевластувачі (було підтверджено у відповідних протоколах та на зустрічі зі студ. самоврядуванням). Навчально-методичним відділом здійснюється регулярний аналіз РП дисциплін та навчально-методичних матеріалів. Спеціалістом по роботі з випускниками спільно з Асоціацією випускників НаУКМА реалізується освітній проєкт Профі+ (<http://surl.li/sconn>), що спрямований на засвоєння студентами навичок успішності (соціальних, soft skills). На зустрічі з авторами відомостей про самооцінювання гарант ОП Гірник А.М. зазначив, що дуже допомагають 2 конференції, які відбуваються на кафедрах: міжнародна і внутрішня. На конференції широко запрошується академічна спільнота з інших закладів, відповідно, зав'язуються нові зв'язки. При написанні кваліфікаційних робіт бакалаврів обов'язково застосовується зовнішня рецензія. Боднар А.Я. зазначила, що студенти активно залучаються до виступу на конференціях. Зокрема, у 2021 році у роботі конференції «Особистість у просторі проблем ХХІ ст. «взяло участь 5 студентів бакалаврату, у 2022 - 9 студентів, у 2023 - 8. Всі тези доповідей були видрукувані у посібнику «Особистість у просторі проблем ХХІ ст. ». Також ці тези доступні і в репозитарії (<http://surl.li/scjuq>). У 2023 році в конференції із Конфліктологічної експертизи взяло участь 6 студентів бакалаврату. Окрім цього, у 2023 році 1 студент бакалаврату виступив на польській конференції. Також студенти залучаються до написання статей та методичних посібників.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

1. Культура якості, що наявна в університеті, створює можливість для постійного розвитку ОП та освітньої діяльності, у тому числі завдяки врахуванню зауважень із попередньої АЕ (засвідчує постмоніторинг), зокрема було запроваджено викладання деяких профільних дисциплін англійською мовою, що сприяє інтеграції ЗВО у світовий освітній і науковий простір. 2. Залучення студентів до участі в університетських і міжнародних конференціях та їх долучення до написання посібників (як унікальна практика), що сприяє професійному постанню та розвитку академічної культури здобувачів. 3. Високорозвинена міжнародна мобільність саме здобувачів-психологів, яка є важливою складовою інтернаціоналізації ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

1. Застаріла інформація про проєкт Профі+ на Фейсбук сторінці (2019) 2. Слабке залучення випускників до перегляду та моніторингу ОП для її вдосконалення. Рекомендації: 1. Протягом 2024-2025 навчального року: 1) Оновити інформацію про проєкт Профі+ на ФБ-сторінці; 2) Активніше залучати випускників для перегляду та оновлення ОП.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

У ЗВО толерується академічна культура, що має високий рівень. У НаУКМА наявна ціла низка внутрішніх документів, що стосуються забезпечення якості освіти, роботи системи внутрішнього моніторингу освітнього простору. ЕГ засвідчує, що ОП «Психологія» має повну відповідність за підкритеріями 8.1, 8.2, 8.3, 8.5, 8.6, 8.7, а за підкритерієм 8.4 недоліком є слабка практика залучення випускників до перегляду та розробки ОП. Тому ЕГ засвідчує, що ОП за даним критерієм відповідає рівню В.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

У Національному університеті «Києво-Могилянська академія» визначено чіткі та зрозумілі правила і процедури, які регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу. Усю необхідну інформацію розміщено на сайті вищу (<http://surl.li/htgbl>) на головній сторінці «Нормативні документи НаУКМА та доступ до публічної інформації» (<http://surl.li/pvliih>). Права та обов'язки учасників освітнього процесу за ОП «Психологія» прописані у внутрішніх нормативних документах ЗВО, зокрема у Статуті Національного університету «Києво-Могилянська академія» (<http://surl.li/dxyzq>), Правилах внутрішнього розпорядку (<http://surl.li/scqri>), Наказ про особливості організації освітнього процесу в умовах воєнного стану (<http://surl.li/qbdmk>), Кодекс етики НаУКМА (<http://surl.li/scrpe>), Положення «Про академічну доброчесність здобувачів освіти НаУКМА» (<http://surl.li/dzvqf>), Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти НаУКМА (<http://surl.li/dzvpq>), Концепція професійного розвитку науково-педагогічних та педагогічних працівників НаУКМА (<http://surl.li/orqpl>). Усі правила і процедури, що описані в документах, реалізуються на даній ОП. Під час дистанційної акредитаційної експертизи ЕГ переконалася, що учасники освітнього процесу обізнані з правилами та процедурами освітнього процесу.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

На сайті ВНЗ розміщено проект ОП «Психологія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (<http://surl.li/scrgf>) у розділі «Бакалаврські програми» (головна сторінка) (<http://surl.li/scrgf>), що надає можливість стейкхолдерам та іншим зацікавленим сторонам вносити пропозиції щодо її покращення. На сайті кафедри психології та педагогіки оприлюднено Протокол №2 (зведена таблиця), але відсутні інші протоколи, де можна побачити пропозиції учасників освітнього процесу, випускників та стейкхолдерів щодо покращення ОП (<http://surl.li/scsbd>). Також на сайті кафедри є проект змін ОП та форма для надсилання пропозицій. Щоправда замість ОП «Психологія» відкривається «Громадське здоров'я» (<http://surl.li/scscg>). Розміщення необхідної інформації на сайті регламентується Положенням про порядок оприлюднення інформації на сайті НаУКМА (нормативна база) (<http://surl.li/scshr>).

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

На офіційному веб-сайті ЗВО своєчасно оприлюднюється точна та достовірна інформація про ОП. У розділі «Бакалаврські програми» (на головній сторінці сайту) (<http://surl.li/qdiib>) міститься необхідна інформація про ОП: профіль, ключові результати навчання, вимоги до випуску тощо. У самому кінці знаходиться діюча ОП «Психологія» (2024 рік) (<http://surl.li/sbsmn>). У розділі «Для бакалаврів» (<http://surl.li/sdmdl>) також можна дізнатися інформацію про усі спеціальності, програми вступних іспитів за спеціальними умовами вступу, підтвердження навчання в КМА, переглянути відео факультетів, про кар'єрдопомогу ЖСС: Відкриваємо світ професій, вагові коефіцієнти предметів НМТ 2024, для іноземних вступників, вартість навчання та оплати, кількість бюджетних місць на кожну спеціальність, прохідний бал при вступі у 2022 та 2023 роках, що таке мотиваційний лист та як його написати, документи для зарахування, стипендії та поширені запитання. В ОП «Психологія» маємо наступне: 13 бюджетних і 42 контрактних місця, вартість контракту 5500 грн/місяць. Серед переваг навчання на даній ОП на сайті вказано: самостійне формування індивідуального навчального плану у вибірковій частині; широкі можливості для набуття досвіду наукової роботи (виступи на конференціях, залучення до участі в міжнародних дослідженнях, публікації у збірниках та журналі кафедри психології та педагогіки КМА; регулярне оновлення змісту компонентів освітньої програми з урахуванням побажань роботодавців, студентів та результатів спільних наукових проектів викладачів кафедри з науковцями США, Великобританії, Норвегії тощо. Інформація про переваги ОП була підтверджена ЕГ у ході зустрічей із академічним персоналом, здобувачами та представниками студентського самоврядування. Також є навчальний план за ОП «Психологія».

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

не виявлено

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

1. На вебсайті випускової кафедри замість проекту змін ОП «Психологія» оприлюднена ОП «Громадське здоров'я». Рекомендації: 1. Протягом 2024-2025 навчального року на сайті випускової кафедри замінити оприлюднений проект змін ОП «Громадське здоров'я» на ОП «Психологія».

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

ОП «Психологія» повною мірою відповідає підкритеріям 9.1, 9.3, та за пунктом 9.2 встановлено певні недоліки, зокрема: оприлюднено проект змін не тієї ОП, наявність лише одного протоколу (зведеної таблиці), що відображає результати засідання кафедри стосовно змін та перегляду ОП. Але дані недоліки не є критичними, тому ЕГ констатує відповідність даного критерію за рівнем В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна добросовісність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

***

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Фурман Анатолій Анатолійович

Члени експертної групи

Савелюк Наталія Михайлівна

Лісова Тетяна Олександрівна